

Analyse af Rebild Kommunes folkeskoler

Rapport

23. november 2015

Indholdsfortegnelse

1	Resumé	2
2	Indledning	12
2.1	Rapportens fokus og data	12
2.2	Forudsætninger, antagelser og afgrænsninger.....	13
3	Status quo: Analysens fundament	16
4	Scenarier	26
4.1	Scenarie 1: Minimumsscenariet	26
4.2	Scenarie 2: Større distrikter.....	31
4.3	Scenarie 3: Børneuniverser i basis- og udskolingskoler	39
4.4	Scenarie 4: Basis- og udskolingskoler	42

1 Resumé

Skolerne i Rebild Kommune har meget forskellige faglige resultater, som dokumenterer, at der er et potentiale for faglige forbedringer. Dette understreger både den seneste kvalitetsrapport¹ samt aktuelle karakterer fra 9. klasses afgangsprøve.

Skolernes undervisningseffekt i Rebild Kommune er generelt lav. Undervisningseffekten - der opgøres af Undervisningsministeriet - viser, hvordan eleverne på en skole klarer sig sammenlignet med, hvordan man skulle forvente, at de ville klare sig ud fra forældrenes baggrund. Karensmindeskolen er den eneste af Rebild Kommunes skoler som har en signifikant positiv undervisningseffekt.

Både de faglige udfordringer, de økonomiske udfordringer med underskud på flertallet af skolerne og et fremtidigt vigende elevtal på en del af skolerne er baggrunden for denne analyse. Analysen rummer en række scenarier, der kan fremme de faglige resultater i de kommende år og dermed indfri Rebild Kommunes mål for skolerne:

1. At give alle skoler mulighed for at gøre eleverne så dygtige de kan
2. At mindske betydningen af skolernes geografiske placering og organisationsstruktur i forhold til de faglige resultater
3. At give alle skoler mulighed for at styrke den lokale tillid til de lokale skoler og trivslen i disse - blandt andet gennem en sikring af skolernes mulighed for udvikling af professionel viden og praksis

Udfordringerne

Rebild Kommunes skoler er enten små eller mellemstore, målt ved elevtallet. De 1-2 sporede skoler i Rebild Kommune har en række faglige udfordringer:

- Vanskeligheder med at dække alle fag med lærere, der har den relevante undervisningskompetence
- Problem med at undvære lærere, som efter-/videreuddannes
- Problem med et skabe et fagligt udviklende arbejdsmiljø for lærere og pædagoger, idet medarbejderne mangler kolleger med samme undervisningskompetence
- Begrænsninger i forhold til at skabe et varieret udbud af valgfag
- Utilstrækkelige muligheder for holddelinger på de mindste skoler og afdelinger, hvorfor der i så fald i stedet fokuseres på tværs af årgange

¹ Den seneste kvalitetsrapport er tilgængelig på Rebild Kommunes hjemmeside.

Særligt de to afdelinger på Haverslev/Ravnkilde Skole og de to afdelinger i Bakkehusene (Blenstrup og Bælum) har relativt få elever i den enkelte klasse – og er derfor særlig sårbare.

Konsekvensen af Rebild Kommunes ressourcetildelingsmodel er, at der skal være en gennemsnitlig klassestørrelse på mindst 21,8 elever. Klassestørrelsen i 2015/2016 for alle skoler i Rebild Kommune viser, at omkring 60 % af klasserne har en lavere klassekvotient end 21,8. Ifølge den elevtalsafhængige ressourcetildelingsmodel vil der skulle tilføres ca. 7,5 mio. kroner yderligere til skolerne, hvis alle klasser blev løftet til en klassestørrelse på minimum 21,8 elever pr. klasse. Dette tal er udtryk for den underfinansiering, som skoleområdet samlet set har i Rebild Kommune.

Flertallet af skolerne har ikke overholdt budgetterne i de sidste 3 år. Dette forhold - sammenholdt med, at der fra 2017/2018 vil ske reduktioner i bloktilskuddet, hvilket yderligere sætter skolernes økonomi under pres - viser, at de økonomiske udfordringer er store, hvis den nuværende ramme for skolerne forbliver uændret. I 2017 kan en reduktion i bloktilskuddet (i henhold til implementering af folkeskolereformen) betyde ca. 6 mio. kroner mindre til skoleområdet, hvorefter reduktionen i 2018 slår fuldt igennem med 15 mio. kroner årligt på skoleområdet.

Der kan endvidere konstateres store skolevise forskelle i udgifter pr. elev på almenområdet. Generelt er udgifterne pr. elev på de store skoler markant lavere end udgifterne pr. elev på de mindre skoler. Samtidig viser analysen, at der ikke er en "1-til-1" sammenhæng mellem høje faglige resultater og høje udgifter pr. elev.

En analyse fra Ugebrevet A4 af elevernes sociale og faglige trivsel² (baseret på data fra Undervisningsministeriets landsdækkende undersøgelse af elevernes trivsel) tyder overordnet set på, at der for Rebild Kommune gælder, at de skoler, der har de bedste faglige og økonomiske resultater også har de relativt bedste resultater elevtrivselsmæssigt.

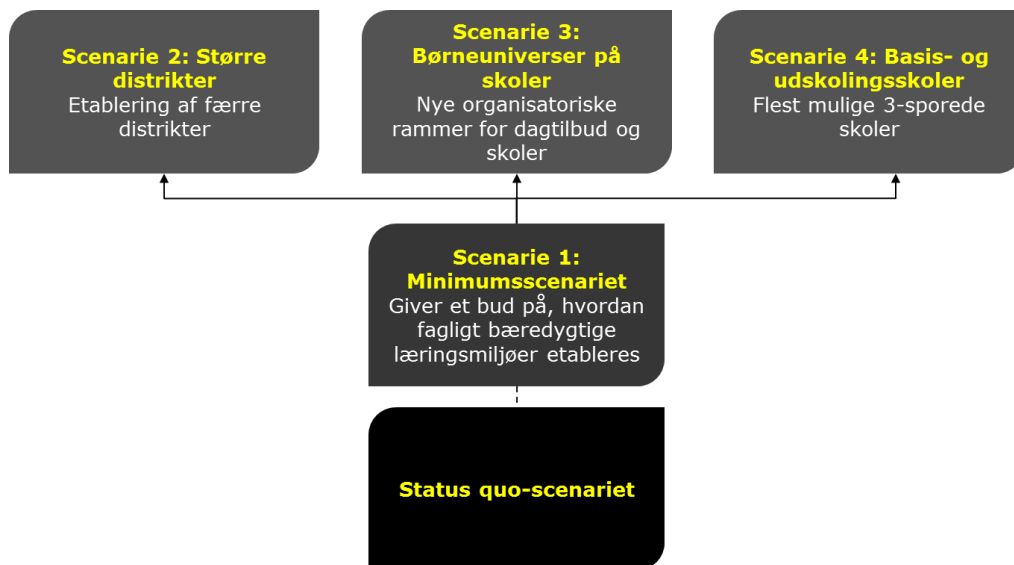
Samlet set viser resultaterne, at der i scenarierne skal fokuseres på de gode faglige og økonomiske resultater som de større skoler primært skaber. Endvidere skal der fokuseres på modellen med børneuniverser på Øster Hornum Skole, idet Øster Hornum Skole både fagligt og økonomisk er bæredygtig.

² http://www.ugebreveta4.dk/find-dit-barns-skole-saadan-trives-de-danske-skoleboe_20247.aspx).

Status quo og scenarier

Analysen fokuserer på, hvordan de faglige resultater forventes at blive påvirket af status quo på skoleområdet, dvs. under antagelse af en uændret organisatorisk ramme. Status quo betyder, at der ikke træffes aktive beslutninger om den nuværende organisering.

Figur 1 Oversigt over status quo og scenarier

Scenarie 1 er et såkaldt minimumsscenario, som har følgende mål:

- At angive, hvad der vurderes som minimum at skulle gennemføres, førend organiseringen af undervisningen sikrer et optimalt fagligt grundlag for elevernes læring og sikring af faglig progression
- At skitsere en organisering af undervisningen, hvor økonomi og kvalitet ikke opfattes som hinandens modsætninger. Minimumsscenarioet fokuserer således også på, hvordan der kan skabes økonomisk bæredygtighed
- At formulere tiltag, som i al væsentlighed går igen i de efterfølgende tre scenarier som minimumsændringer, idet de efterfølgende scenariers foreslåede indsatser er mere omfattende, end hvad der vurderes som minimum at være nødvendigt

Målet med minimumsscenarioet er blandt andet at sikre større og mere varieret udbud af valgfag gennem minimum 2-sporet udskoling samt sikre større muligheder for holddeling ud fra elevernes interesser og læringsmål.

Endvidere er det afgørende for minimumsscenariet, at:

- Sikre større mulighed for faglig sparring blandt lærere med samme undervisningskompetencer. Dette sker gennem opbygning af tværprofessionelle læringsfællesskaber
- Gå fra et overvejende monofagligt læringsmiljø til et i højere grad tværfagligt læringsmiljø. Det tværfaglige læringsmiljø omfatter en bred sammensætning af vejledere (AKT-vejledere, matematik- og læsevejledere m.fl.)

Den skitserede samling af eleverne medfører færre ressourcer til klassisk ledelse, administration, klassedannelse og bygningsdrift. Disse ressourcer kan i stedet anvendes til at øge forberedelsestiden pr. lærer, dvs. mindske undervisningstiden gennem ansættelse af flere lærere samt fremme fokus på læringsledelse. P.t. budgetterer Rebild Kommune med et relativt højt nøgletal for det årlige antal undervisningstimer til fagdelt undervisning pr. lærer i 2015 på i alt 768 timer. De frigjorte ressourcer kan anvendes til at dette nøgletal kan sættes ned fra 2016.

Minimumsscenariet fokuserer endvidere på at opprioritere faglig ledelse på skolerne. Dette skyldes, at:

- Ledelse af lærernes og pædagogernes læring og udvikling er et afgørende indsatsområde
- Formulering af entydige mål og forventninger fremmer de faglige resultater, da lærerne kan formulere målene i dialog med eleverne. Eleverne tager på den baggrund i højere grad hånd om egen læring, hvilket er afgørende for deres faglige progression
- Der skal fokuseres på faglig ledelse (sparring, observation, redskaber til måling af faglig progression) på bekostning af klassisk ledelse (skoleleder, viceskoleleder, SFO-leder og administrativ ledelse). Ledelsen anlægger et elevperspektiv som udgangspunkt for elevernes læring

Samlet set foreslås følgende i minimumsscenariet:

- Eleverne fra Bakkehusenes afdeling Blenstrup samles på Skørping Skole og 7.-9. klasser eleverne fra Bakkehusenes afdeling Bælum samles på Terndrup Skole. Dette betyder, at Bakkehusenes afdeling Blenstrup lukkes
- Eleverne fra Haverslev/Ravnkilde Skoles afdeling Ravnkilde samles på Sortebakkeskolen. Dette betyder, at afdeling Ravnkilde lukkes
- 7.-9. klasser eleverne fra Suldrup Skole samles på Karensmindeskolen

I scenariet er der taget udgangspunkt i den politisk vedtagne beslutning om, at elever maksimalt på have 60 minutters transporttid med offentlig transport. Befordringsbehovet er bestemt ud fra Folkeskolelovens bestemmelser om elevers befordring mellem skolen og hjemmet (eller dets nærhed). Såfremt serviceniveauet ønskes ændret til fx 40-45 minutters maksimalt tilladte transporttid kræver det en nærmere konsekvensanalyse og -beregning fra trafiksekskabet.

Minimumsscenariet medfører frigørelse af 6-7 mio. kr. årligt. Anlægsinvestering (engangsomkostning) i nye faglokaler og klasselokaler er på 6-7 mio. kr.

Scenarie 2, der fokuserer på dannelse af større og dermed færre skoledistrikter, tager udgangspunkt i minimumsscenariet, men supplerer den faglige understøttelse gennem dannelse af 3, 4 eller 7 skoledistrikter frem for de nuværende 9 skoledistrikter.

Følgende versioner indgår i scenariet:

- En version med 7 distrikter, som indeholder en sammenlægning af Haverslev/Ravnkilde Skoles skoledistrikt med Sortebakkeskolens hhv. Suldrup Skoles distrikt samt en sammenlægning af Bakkehusenes distrikt med Skørping Skoles distrikt (for så vidt angår afdeling Blenstrup) og Terndrup Skoles distrikt (for så vidt angår afdeling Bælum). De øvrige skoledistrikter er uændrede
- En version med 3 distrikter, der består af en sammenlægning af de nuværende skoledistrikter på følgende måde:
 - Distrikt Nord: Øster Hornum Skole, Suldrup Skole, Bavnebakkeskolen og Karensmindeskolen
 - Distrikt Syd: Sortebakkeskolen og Haverslev/Ravnkilde Skole
 - Distrikt Øst: Skørping Skole, Terndrup Skole og Bakkehusene
- En version med 4 distrikter, som består af følgende distrikter:
 - Distrikt Nord: Øster Hornum Skole og Bavnebakkeskolen
 - Distrikt Syd: Sortebakkeskolen og Haverslev/Ravnkilde Skole
 - Distrikt Øst: Skørping Skole, Terndrup Skole og Bakkehusene
 - Distrikt Vest: Suldrup Skole og Karensmindeskolen

Målet med dannelsen af større skoledistrikter er at optimere klassesdannelsen samt anvende medarbejderressourcerne gennem øget fleksibilitet, eksempelvis på tværs af afdelingerne i de større skoledistrikter. Styringsmæssigt ledes skolerne fortsat i al væsentlighed gennem virksomhedskontrakter, hvilket muliggør, at skolerne i det enkelte distrikt i vidt omfang er ledelsesmæssigt ligestillede, idet de i fællesskab skal løfte virksomhedskontrakternes mål. Dog er der én skoleleder, som har det overordnede økonomiske ansvar, herunder ansvar for elevernes fordeling på distriktets afdelinger. Hvert skoledistrikt har således én skoleleder, der tager sig af den overordnede økonomi og prioritering og én skolebestyrelse. Der kan oprettes forældreråd på de enkelte afdelinger, som supplement til skolebestyrelsen.

I dagligdagen ledes hver skole således af en daglig skoleleder. Skolelederen og de daglige skoleledere fastlægger den samlede skoleledelse inden for de rammer, der er fastlagt i virksomhedskontrakterne.

Det faglige argument for scenariet er, at der på tværs af skolerne i distriktet etableres et samarbejde om undervisningen, fx fælles valgfag, toninger, profiler, fælles understøttende undervisning og samarbejde om længere forløb med en anderledes undervisning, eksempelvis gennem den åbne skole. Samarbejdet kan tillige omfatte en faglig fordel gennem opprioritering af fælles forberedelse i forhold til projektforsøb m.m., dels gennem et samarbejde om fælles forberedelse af den fagopdelte undervisning, dels gennem et samarbejde om, at lærere med undervisningskompetence i de små fag kan undervise på tværs af afdelingerne i distriktet.

De faglige resultater kan tillige styrkes gennem et virtuelt såvel som et fysisk samarbejde på tværs af skoler ved at danne hold og gennemføre fælles undervisningsforløb, fx i forhold til at gennemføre et forløb, hvor matematik og naturfaglighed er i fokus. Endvidere kan samarbejdet omfatte udbud af valgfag i udskolingen inden for eksempelvis entreprenørskab og innovation, som er mulig at oprette ved, at 7. klasses elever på tværs af skolerne melder sig til valgfaget.

Versionerne i dette scenarie indebærer følgende:

- Haverslev/Ravnkilde Skole lukkes (version 1), idet eleverne flyttes til Suldrup Skole (der dermed bliver en tosporet skole i udskolingen) og Sortebakkeskolen
- Bakkehusenes afdeling Blenstrup lukkes (i alle 3 versioner)
- Haverslev/Ravnkilde Skoles afdeling Ravnkilde lukkes i version 2 og 3, idet eleverne samles på Sortebakkeskolen
- Bakkehusene lukkes i version 2 og 3, idet eleverne fra afdeling Blenstrup samles på Skørping Skole, mens eleverne fra afdeling Bælum samles på Terndrup Skole

I scenariet er der taget udgangspunkt i den politisk vedtagne beslutning om, at elever maksimalt på have 60 minutters transporttid med offentlig transport. Befordringsbehovet er bestemt ud fra Folkeskolelovens bestemmelser om elevers befordring mellem skolen og hjemmet (eller dets nærhed). Såfremt serviceniveauet ønskes ændret til fx 40-45 minutters maksimalt tilladte transporttid kræver det en nærmere konsekvensanalyse og -beregning fra trafikselskabet.

Scenariet medfører mulighed for frigørelse af 8-12 mio. kr. årligt. Anlægsinvestering (engangsomkostning) i nye faglokaler og klasselokaler er på 3-7 mio. kr.

Scenarie 3 rummer foruden minimumsscenariet en rød tråd, som knytter skolerne tættere sammen med dagtilbud. En organisatorisk samling af en skole med et dagtilbud kaldes børneuniverser. En dybere analyse af dagtilbud har ikke været en del af analysens kommissorium og inddrages følgelig alene som en følge af et fagligt mål om, at dagtilbud og skole arbejder tættere sammen.

Børneuniverser indebærer, at børnehusene ledelsesmæssigt og organisatorisk bliver lagt sammen med en skoles ledelse. Organisatorisk betyder dette i praksis, at der indgås en virksomhedskontrakt med både dagtilbud og skole, idet der i begge kontrakter formuleres fælles mål for samarbejdet i børneuniverset.

I forhold til at sikre helhed og undgå usmidige skift mellem børnehaven og indskoling, vil en fælles fysisk placering på én og samme matrikel være en fordel. Børneuniverserne vil i så fald typisk være lokaliseret på skolens matrikel og blive bundet sammen med en basisskoles indskoling. Denne fysiske løsning skal vurderes fra dagtilbud til dagtilbud, idet funktionalitet og kvalitet i de nuværende fysiske rammer naturligvis har betydning for relevansen af en eventuel fysisk sammenlægning.

De faglige målsætninger med scenariet er at sikre:

- Større mulighed for at gennemføre fælles læringsforløb mellem børnehavebørn og indskoling
- Fremme inklusion gennem udbygget tidligt samarbejde mellem dagtilbud og skole
- Større mulighed for faglig sparring mellem pædagoger og lærere i indskoling
- Fremme muligheden for at anvende faglokaler, klasselokaler og institutionernes lokaler på en ny og mere effektiv måde

Lukning af afdelinger er i dette scenarie identisk med lukningerne i minimumsscenariet.

Dette scenarie har som minimum de samme økonomiske konsekvenser som minimumsscenarioet: Frigørelse af 6-7 mio. kr. årligt samt en anlægsinvestering (engangsomkostning) i nye faglokaler og klasselokaler på 6-7 mio. kr.

Scenarie 4 er det sidste bud på et scenarie, som foruden minimumsscenarioet indeholder et bud på forskellige basis- og udskolingsskoler med henblik på at etablere så mange flersporede skoler med udskoling fra 7.-9. klasse som muligt.

Scenariet fokuserer på, hvordan udvikling af flersporede skoler kan fremmes med henblik på at etablere bedre professionelle læringsfællesskaber og sikre en effektiv udnyttelse af de samlede ressourcer. Der er således stor forskel på en skoles økonomi, hvis den som minimum er en 3-sporet skole i udskoling, frem for en 1,5-sporet skole eller en 2,5-sporet skole.

Scenariets mål er, at de pædagogiske læringsmedarbejdere (lærere, pædagoger og pædagogmedhjælpere m.fl.) agerer som kollegiale sparringspartnere i deres daglige faglige miljø, og at eksempelvis lærerne har mulighed for fagligt at sparre på årgangen og i afdelingen med kolleger med samme undervisningskompetence.

Basisskolerne indeholder således elever fra 0.-6. klasse i dette scenarie, mens de resterende skoler enten indeholder 0.-9. klasse med tilførsel af udskolingselever fra basisskoler eller i en enkelt variant tillige en udskolingsskole, som kun har elever fra 7.-9. (samt 10.) klasse.

Ved at fokusere på at danne 2-3 spor (3 spor i udskoling) fokuseres på at sikre:

- Markant større og mere varieret udbud af valgfag, herunder arbejde målrettet med folkeskolereformens intentioner i forhold til unge og ungdomsuddannelse (nye linjer, samarbejde med gymnasier og erhvervsskoler m.fl.)
- Lettere adgang til at dække alle fag med lærere, der har den relevante undervisningskompetence i faget
- Lettere planlægningssituation i forhold til at undvære lærere, som efteruddannes
- Markant større muligheder for holddeling ud fra elevernes interesser og læringsmål
- Markant bedre mulighed for faglig sparring blandt lærere med samme undervisningskompetencer

I version 1 af scenariet gennemføres følgende:

- Haverslev/Ravnkilde Skole lukkes og elevernes samles på Sortebakkeskolen
- Bakkehusene lukkes, idet eleverne fra afdeling Blenstrup og eleverne fra afdeling Bælum samles på Terndrup Skole
- Karensminde skolen gøres til en udskolingsskole med elever fra 7.-10. klasse, idet 0.-6. klasserne fra Karensminde skolen samles på Bavnebakkeskolen. Elever i 7.-9. klasse fra Suldrup Skole og Bavnebakkeskolens elever i 7.-10. klasse samles på Karensminde skolen. Udskolingselever fra Øster Hornum Skole har Karensminde skolen som udskolingsskole

I version 2 af scenariet gennemføres følgende:

- Haverslev/Ravnkilde Skole lukkes og eleverne samles på Sortebakkeskolen
- Bakkehusenes afdeling Blenstrup lukkes, idet eleverne samles på Skørping Skole, mens elever fra 7.-9. klasse fra Bakkehusenes afdeling Bælum og Terndrup Skole ligeledes samles på Skørping Skole
- Elever i 7.-9. klasse fra Suldrup Skole samles på Karensminde skolen. Udskolings elever fra Øster Hornum Skole har Karensminde skolen som udskolings skole

I scenariet er der taget udgangspunkt i den politisk vedtagne beslutning om, at elever maksimalt på have 60 minutters transporttid med offentlig transport. Befordringsbehovet er bestemt ud fra Folkeskolelovens bestemmelser om elevers befordring mellem skolen og hjemmet (eller dets nærhed). Såfremt serviceniveauet ønskes ændret til fx 40-45 minutters maksimalt tilladte transporttid kræver det en nærmere konsekvensanalyse og -beregning fra trafiksekskabet.

Scenariet medfører mulighed for frigørelse af 7-15 mio. kr. årligt. Anlægsinvestering (engangsomkostning) i nye faglokaler og klasselokaler er på 13-19 mio. kr.

Det økonomiske råderum i scenarierne

De økonomiske konsekvenser er sammenfattet i den efterfølgende tabel, som viser de fire scenariers forskellige versioner:

Tabel 1 Økonomiske konsekvenser (i mio. kr.)

Scenarie	Version	Årlige driftsmæssige konsekvenser fra år 1 efter implementeringsåret*	Anlægsinvesteringsbehov
Status quo	/	0	/
Scenarie 1: Minimumsscenarioet	Version 1	-6 til -7	6 til 7
Scenarie 2: Større distrikter	Version 1	-8 til -9	3 til 4
	Version 2	-11 til -12	3 til 4
	Version 3	-8 til -9	6 til 7
Scenarie 3: Børneuniverser på skoler	Version 1	-6 til -7	6 til 7
Scenarie 4: Basis- og udskolings skoler	Version 1	-14 til -15	13 til 14
	Version 2	-7 til -8	18 til 19

Note:

Negativt fortegn svarer til en effektivisering.

Anlægsinvesteringsbehovet udgør en engangsomkostning.

Dette økonomiske råderum kan omsættes til færre undervisningstimer pr. lærer til fordel for flere timer årligt til forberedelsestid. Nedenfor er anført, hvor meget det årlige antal undervisningstimerne kan reduceres, hvis de frigjorte ressourcer under hvert scenarie udelukkende anvendes til dette formål:

Tabel 2 Mulighed for reduktion i årligt undervisningstal pr. scenarie

Scenarie	Gennemsnitligt undervisningstimer p.t.	Mulighed for reduktion i undervisningstimer	Nyt potentielt undervisningstimer
Status quo	768	0	768
Scenarie 1: Minimumsscenariet	768	36	732
Scenarie 2: Større distrikter	768	46-66	702-722
Scenarie 3: Børneuniverser på skoler	768	36	732
Scenarie 4: Basis- og udskolingskoler	768	43-84	684-725

2 Indledning

Den seneste kvalitetsrapport³ samt aktuelle karakterer fra 9. klasses afgangsprøve understreger, at der er stor forskel på de enkelte skolars faglige resultater.

De faglige udfordringer, sammenholdt med økonomiske udfordringer på flertallet af skolerne og en forventning om stigende elevtal for en del af skolerne er baggrunden for denne analyse, som skal identificere og formulere scenarier, der kan fremme de faglige resultater i de kommende år og dermed indfri Rebild Kommunes mål for skolerne:

1. At give alle skoler mulighed for at gøre eleverne så dygtige de kan
2. At mindske betydningen af skolernes geografiske placering og organisationsstruktur i forhold til de faglige resultater
3. At give alle skoler mulighed for at styrke den lokale tillid til de lokale skoler og trivslen i disse - blandt andet gennem en sikring af skolernes mulighed for udvikling af professionel viden og praksis

2.1 Rapportens fokus og data

Analysen af data opsamles i en skitsering af "Status quo", som danner udgangspunkt for scenarierne. Status quo er fundamentet for analysen, og for hvert distrikt er der indsamlet data for antal børn, antal elever, klasselokaler, faglokaler mv. Data rapporteres overordnet i denne rapport og er i detaljen rapporteret i bilagsrapporten.

På baggrund af data og beskrivelse af status quo udarbejdes forslag til scenarier. Der fokuseres på scenariernes faglige, pædagogiske og økonomiske konsekvenser. Følgende scenarier præsenteres:

1. Scenarie 1: Minimumsscenariet
2. Scenarie 2: Større distrikter
3. Scenarie 3: Børneuniverser på skoler
4. Scenarie 4: Basis- og udskolingskoler

³ Den seneste kvalitetsrapport er tilgængelig på Rebild Kommunes hjemmeside.

2.2 Forudsætninger, antagelser og afgrænsninger

Analysen beror på en række antagelser og forudsætninger, som nedenfor skitseres i hovedtræk.

2.2.1 Klassedannelse

I analysen anvendes en matematisk klassedannelsesregel på op til 28 elever pr. klasse. Det skal bemærkes, at der reelt – på trods af den anvendte matematiske klassedannelsesregel – kun i relativt få tilfælde er op imod 28 elever i den enkelte klasse, hvilket fremgår af bilagsrapporten på skole- og klassetrinsniveau.

2.2.2 Kapacitet og beregning af lokalebehov

Kapacitetsopgørelserne er baseret på skolernes egne opgørelser over de lokaler, hvori der kan gennemføres undervisning af klasser samt øvrige opgørelser om grupperum, faglokaler, SFO-lokaler mv.

Beregninger af lokalebehovet i scenarierne i denne rapport er bestemt ud fra kapacitetsopgørelserne.

Den fremtidige organisering – og kapacitet – skal være i overensstemmelse med de arbejdsmiljømæssige regler, herunder krav til arealanvendelsen i det enkelte klasselokale.

2.2.3 Fleksibel anvendelse af hjemklasserne (vandreklasser)

Der er ikke medregnet vandreklasser for indskoling, mellemtrin og udskoling.

I den videre proces kan Rebild Kommune overveje at operere med en mere fleksibel anvendelse af klasselokalerne – fx fra 7.-9. klasse. Dermed vil anlægsinvesteringer til nye lokaler i scenarierne falde.

I forhold til en fleksibel anvendelse af klasselokalerne fra 7.-9. klasse kan det således antages, at denne indebærer, at der opereres med 50 % hjemklasser i forhold til det faktiske antal klasser. Dette skyldes, at udskoling i langt større udstrækning har behov for faglokaler som en naturlig faglig og pædagogisk ramme for undervisningen, og dermed i mindre grad en hjemklasse.

En øget fleksibilitet i tilrettelæggelsen af undervisningen på tværs af klasser fra 7.-9. klasse indebærer, at antallet af hjemklasser mindskes til fordel for en øget anvendelse af øvrige lokaler, eksempelvis som faste matematiklokaler. Dette anses grundlæggende som en holdbar faglig løsning for specielt de større klasser. Disse har ikke samme tilhørsforhold til hjemklassen som fx indskolingsklasserne, ligesom de i mindre grad anvender hjemklassen til fordel for bl.a. faglokaler.

Nedenfor er forudsætningerne for kapaciteten anført for den enkelte skole og afdeling:

Tabel 3 Forudsætninger for lokaler på skolerne

Skole/afdeling	Klassekapacitet*	Brug af vandreklasser**
Bakkehusene	21	21
<i>Afdeling Blenstrup</i>	8	8
<i>Afdeling Bælum</i>	13	13
Bavnebakkeskolen	32	37
Haverslev/Ravnkilde Skole	14	14
<i>Afdeling Haverslev</i>	9	9
<i>Afdeling Ravnkilde</i>	5	5
Karensmindeskolen	30	34
Skørping Skole	28	33
Sortebakkeskolen	28	31
Suldrup Skole	24	26
Terndrup Skole	20	22
Øster Hornum Skole	8	8
I alt	205	226

Note:

* Klassekapaciteten er antallet af hjemklasser/undervisningslokaler, jf. skolernes egne opgørelser.

** En øget fleksibilitet i undervisningen på tværs af klasser indebærer, at antallet af hjemklasser reduceres med op til 50% for 7.-9. klasserne.

2.2.4 Geografi, trafiksikkerhed og transporttid

I analysen indgår overordnede vurderinger af afstande mellem skoler og afdelinger.

I scenarierne er der taget udgangspunkt i den politisk vedtagne beslutning om, at elever maksimalt på have 60 minutters transporttid med offentlig transport. Befordringsbehovet er bestemt ud fra Folkeskolelovens bestemmelser om elevers befordring mellem skolen og hjemmet (eller dets nærhed): For børn, der har længere skolevej end 2,5 km i 0.-3. klassetrin, 6 km på 4.-6. klassetrin og 7 km på 7.-9. klassetrin. Såfremt serviceniveauet ønskes ændret til fx 40-45 minutters maksimalt tilladte transporttid kræver det en nærmere konsekvensanalyse og -beregning fra trafikselskabet.

2.2.5 Prognoser

Analysen bygger i udgangspunktet på Rebild Kommunes befolkningsprognose.

På skoleområdet er det elevtalsmæssige udgangspunkt for denne analyse en fremskrivning på +/- 5% i forhold til det nuværende elevtal opgjort pr. 5. september 2015.

Det er centralt at overveje usikkerhed og robusthed i fremskrivningerne. Specielt i den sidste del af 10-årsperioden vil der for det enkelte distrikt være usikkerhed. Fald eller stigning i elevtal skal således tages med et fornødent forbehold, når udviklingen tolkes i de enkelte scenarier.

2.2.6 Beregning af implementeringsomkostninger

Implementeringsomkostninger, som en følge af at scenarierne realiseres, er ikke beregnet, idet der ikke p.t. foreligger viden på et sådant operationelt detailniveau. Implementeringsomkostninger vil eksempelvis forekomme, hvis der via den fleksible lokale anvendelse skal flyttes om på funktioner i de nuværende lokaler. Dette kræver nogle engangsinvesteringer, som kommer oven i de skitserede anlægsinvesteringer.

2.2.7 Søgning til privatskoler

Søgningen, herunder den historiske udvikling i søgemønstret, til privatskolerne forudsættes uændret.

2.2.8 Søgning til andre folkeskoler

Søgningen, herunder den historiske udvikling i søgemønstret, til andre folkeskoler end distriktsskolen (anvendelse af det frie skolevalg) forudsættes uændret.

2.2.9 Administrativ praksis i forhold til udmøntningen af det frie skolevalg

Den administrative praksis i forhold til udmøntningen af det frie skolevalg er forudsat uændret.

2.2.10 Flyttemønstre

Flyttemønstret for børn og elever hen over året forudsættes uændret over tid for den enkelte skole.

2.2.11 Beregning af økonomiske konsekvenser

I analysen er de økonomiske konsekvenser ved de forskellige scenarier beregnet. De økonomiske konsekvenser beregnes på såvel kort sigt som længere sigt. Beregningerne baseres på budgetbeløb, tildelingsmodel m.m., og de samlede økonomiske konsekvenser bestemmes for følgende faktorer:

1. Driftsøkonomiske konsekvenser: Ledelse og administration
2. Driftsøkonomiske konsekvenser: Bygningsdrift, rengøring og energi
3. Driftsøkonomiske konsekvenser: Klasseoptimering
4. Driftsøkonomiske konsekvenser: Skolemæssige transportudgifter
5. Anlægsøkonomiske konsekvenser: Lokaleudbygninger (undervisning og SFO)
6. Anlægsøkonomiske konsekvenser: Nye faglokaler

Der henvises til bilagsrapporten for en nærmere beskrivelse heraf.

2.2.12 Enheder, der ikke indgår i analysen

Skibstedskolen, Ungdomsskolen, 10. klasserne og klubberne samt dagtilbud indgår ikke i analysen.

3 Status quo: Analysens fundament

Dette afsnit omfatter en beskrivelse af, hvordan de faglige resultater forventes at blive påvirket af status quo på skoleområdet, dvs. under antagelse af en uændret organisatorisk ramme. Status quo betyder, at der ikke træffes aktive beslutninger om den nuværende organisering.

Den efterfølgende figur viser udviklingen i det samlede antal 6-16 årige i Rebild Kommune 2015-2025:

Tabel 4 Antal 6-16 årige 2015-2025 – totalt og fordelt på skoledistrikter

Distrikt	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Δ*
Bakkehusene	400	371	372	360	354	350	347	340	340	335	336	-16%
Bavnebakkeskolen	615	629	644	670	684	697	706	719	714	712	719	17%
Haverslev/ Ravnkilde Skole	368	378	376	375	370	359	360	356	352	345	344	-6%
Karensminde- skolen	701	692	693	674	662	645	636	624	619	619	619	-12%
Skørping Skole	702	670	670	643	614	611	594	588	583	578	577	-18%
Sortebakkeskolen	449	453	449	458	457	454	452	450	442	437	431	-4%
Suldrup Skole	502	515	513	527	531	513	513	506	496	488	487	-3%
Terndrup Skole	420	421	424	429	426	428	418	419	411	407	409	-3%
Øster Hornum Skole	316	322	321	315	312	312	303	297	294	285	282	-11%
Total	4.473	4.452	4.463	4.453	4.411	4.371	4.330	4.301	4.253	4.209	4.207	-6%

Kilde:

Rebild Kommunes befolkningsprognose 2015.

Note:

* "Δ" viser den procentuelle udvikling 2015-2025.

For de 6-16 årige forventes et samlet fald på 6 % i perioden 2015-2025. Antallet af 6-16 årige forventes at stige i Bavnebakkeskolens distrikt, mens børne- og ungetallet i øvrige distrikter forventes at falde – procentuelt størst i Skørping, Bakkehusene, Karensminde og Øster Hornum.

Det er centralt at overveje usikkerhed og robusthed i fremskrivningerne. Specielt i den sidste del af 10-årsperioden vil der for det enkelte distrikt være usikkerhed. Fald eller stigning i såvel børnetal som elevtal skal således tages med et fornødent forbehold, når udviklingen tolkes i de enkelte scenarier.

Analysen bygger i udgangspunktet på Rebild Kommunes befolkningsprognose. På skoleområdet er det elevtalsmæssige udgangspunkt for denne analyse en fremskrivning på +/- 5% ift. elevtallet 2015/2016 (elevtallet pr. 5. september 2015):

Tabel 5 Elevtal 2015/2016 og elevtalsudvikling ved +/- 5% ift. elevtallet 2015/2016

Skole/afdeling	2015/ 2016	5 % færre elever (ift. 2015/2016)	2025/2026	
			Status quo (som 2015/2016)	5 % flere elever (ift. 2015/2016)
Bakkehusene	265	252	265	278
<i>Afdeling Blenstrup</i>	69	66	69	72
<i>Afdeling Bælum</i>	195	185	195	205
Bavnebakkeskolen	607	577	607	637
Haverslev/Ravnkilde Skole	219	208	219	230
<i>Afdeling Haverslev</i>	144	137	144	151
<i>Afdeling Ravnkilde</i>	75	71	75	79
Karensmindeskolen	705	670	705	740
Skørping Skole	716	680	716	752
Sortebakkeskolen	406	386	406	426
Suldrup Skole	325	309	325	341
Terndrup Skole	233	221	233	245
Øster Hornum Skole	158	150	158	166
I alt	3.634	3.452	3.634	3.816

Kilde:

Rebild Kommune vedrørende elevtal for 2015/2016.

Note:

For Bakkehusene er det samlede elevtal oplyst til 265, mens elevtallene for afdelingerne Blenstrup hhv. Bælum er oplyst til 69 hhv. 195. Det giver en difference på 1 elev.

De faglige resultater forventes at blive påvirket af den demografiske udvikling. Ved uændret organisering er det en realistisk mulighed, at nogle af de små afdelinger risikerer at lukke sig selv, når det nuværende antal elever betragtes. Tilmed er der ikke i de demografiske data belæg for, at elevtalsudviklingen på 10-års sigt vil ændre sig positivt for afdelingerne.

Den efterfølgende oversigt viser en vurdering af, hvor mange elever (på almenområdet), der alt andet lige og ud fra en ren matematisk betragtning kan være på den enkelte skole og afdeling – udelukkende beregnet ud fra skolernes opgørelse over antal undervisningslokaler:

Tabel 6 Skolernes kapacitet på almenområdet

Skole/afdeling	Elevtal 2015/2016	Maksimalt antal elever ift. skolens kapacitet	Mulighed for flere elever ift. nuværende elevtal
Bakkehusene	265	552	287
<i>Afd. Blenstrup</i>	69	202	133
<i>Afd. Bælum</i>	196	350	154
Bavnebakkeskolen	607	832	225
Haverslev/Ravnkilde Skole	219	370	151
<i>Afd. Haverslev</i>	144	244	100
<i>Afd. Ravnkilde</i>	75	126	51
Karensmindeskolen	705	780	75
Skørping Skole	716	742	26
Sortebakkeskolen	406	744	338
Suldrup Skole	325	614	289
Terndrup Skole	233	506	273
Øster Hornum Skole	158	214	56
I alt	3.634	5.354	1.720

Kilde:

Elevtal 2015/2016: Rebild Kommune.

Note:

"Maksimalt antal elever ift. skolens kapacitet" og "Mulighed for flere elever ift. nuværende elevtal" er baseret på Brøndum & Fliess' beregninger.

Der er således fysiske rammer for en anden organisering, herunder en organisering, hvor undervisningen samles på tværs af matrikler.

Ovenstående tabel viser således en ren matematisk vurdering af, hvor mange elever på almenområdet, der kan være på den pågældende skole/afdeling – ud fra opgørelsen af antallet af undervisningslokaler (dvs. ekskl. brug af vandreklasser samt fleksibel anvendelse af lokaler). Dette er gjort under følgende forudsætninger:

- Der kan gennemføres undervisning med op til 24 elever pr. klasse i lokaler under 50 m²
- Der kan gennemføres undervisning med op til 26 elever pr. klasse i I lokaler over 50 m² og under 60 m²
- Der kan gennemføres undervisning med op til 28 elever pr. klasse i lokaler fra 60 m² og opad

Ud fra denne (rent matematiske) antagelse er der for hver skole beregnet, hvor mange flere elever den enkelte skole eller afdeling - alt andet lige - kan rumme set i forhold til det nuværende elevtal. Der kan således – rent matematisk – være ca. 1.700 flere elever på Rebild Kommunes 9 folkeskoler (udelukkende beregnet ud fra skolernes opgørelse over antal undervisningslokaler).

Det nuværende elevtal (pr. 5. september 2015) viser tilmed store forskelle fra skole til skole:

Tabel 7 Elevtal pr. skole og pr. årgang pr. 5. september 2015

	BH	BAV	H/R	KAR	SKØ	SOR	SUL	TER	ØH	I alt
0. kl.	24	59	37	69	58	39	37	25	29	377
1. kl.	30	57	36	74	71	35	39	27	21	390
2. kl.	29	47	25	61	60	36	27	23	22	330
3. kl.	38	65	33	72	74	36	38	25	26	407
4. kl.	23	55	28	61	69	37	36	33	20	362
5. kl.	30	41	37	86	67	32	36	20	20	369
6. kl.	30	61	23	78	80	38	27	16	20	373
7. kl.	21	59	0	68	74	58	41	26	0	347
8. kl.	23	60	0	72	92	53	27	16	0	343
9. kl.	17	51	0	64	71	42	17	22	0	284
10. kl.	0	52	0	0	0	0	0	0	0	52
I alt	265	607	219	705	716	406	325	233	158	3.634

Kilde:

Rebild Kommune.

Note:

BH: Bakkehusene, BAV: Bavnebakkeskolen, H/R: Haverslev/Ravnkilde Skole, KAR: Karensmindeskolen, SKØ: Skørping Skole, SOR: Sortebakkeskolen, SUL: Suldrup Skole, TER: Terndrup Skole og ØH: Øster Hornum Skole.

Særlig de to afdelinger på Haverslev/Ravnkilde Skole og de to afdelinger i Bakkehusene (Blenstrup og Bælum) har relativt få elever i den enkelte klasse – og er derfor særlig sårbare overfor, at eleverne kan rykke til andre skoler eller flytte.

Tabel 8 Klassekvotienter pr. skole og pr. årgang pr. 5. september 2015/2016

Elevtal	BH	BAV	H/R	KAR	SKØ	SOR	SUL	TER	ØH
0. kl.	12,0 12,0	19,7	25,0 12,0	23,0	19,3	19,5	18,5	25,0	29,0
1. kl.	13,0 17,0	19,0	21,0 15,0	24,7	23,7	17,5	19,5	27,0	21,0
2. kl.	8,0 21,0	23,5	16,0 9,0	20,3	20,0	18,0	27,0	23,0	22,0
3. kl.	14,0 23,0	21,7	22,0 11,0	24,0	24,7	18,0	19,0	25,0	26,0
4. kl.	5,0 18,0	27,5	17,0 11,0	20,3	23,0	18,5	18,0	16,5	20,0
5. kl.	3,0 27,0	20,5	26,0 11,0	21,5	22,3	16,0	18,0	20,0	20,0
6. kl.	14,0 16,0	20,3	17,0 6,0	26,0	26,7	19,0	27,0	16,0	20,0
7. kl.	21,0	19,7	/	22,7	24,7	19,3	20,5	26,0	/
8. kl.	23,0	20,0	/	24,0	23,0	26,5	27,0	16,0	/
9. kl.	17,0	25,5	/	21,3	23,7	21,0	17,0	22,0	/
10. kl.	/	26,0	/	/	/	/	/	/	/
I alt/gns.	18,9	21,7	19,9	22,7	23,1	19,3	20,3	21,2	22,6

Kilde:

Rebild Kommune.

Note:

- For Bakkehusene skal de anførte klassekvotienter for 0.-6. klasse læses således, at den første klassekvotient er for Blenstrup-afdelingen og den anden klassekvotient er for Bælum-afdelingen (fx: På 2. klassetrin er der 8 elever på Blenstrup-afdelingen og 21 elever på Bælum-afdelingen).
- For Haverslev/Ravnkilde Skole skal de anførte klassekvotienter for 0.-6. klasse læses således, at den første klassekvotient er for Haverslev-afdelingen og den anden klassekvotient er for Ravnkilde-afdelingen (fx: På 2. klassetrin er der 16 elever på Haverslev-afdelingen og 9 elever på Ravnkilde-afdelingen)
- På afdelingerne Blenstrup og Ravnkilde gennemføres der samlæsning på tværs af årgange. Dette giver større klassekvotienter.

Konsekvensen af Rebild Kommunes ressourcetildelingsmodel er, at der skal være en gennemsnitlig klassestørrelse på mindst 21,8 elever for at klassen er økonomisk rentabel. Klassestørrelsen i 2015/2016 for alle skoler i Rebild Kommune viser, at omkring 60 % af klasserne har en lavere klassekvotient end 21,8. Ifølge den elevtalsafhængige ressourcetildelingsmodel vil der skulle tilføres ca. 7,5 mio. kroner yderligere til skolerne, hvis alle klasser blev løftet til en klassestørrelse på minimum 21,8 elever pr. klasse. Dette svarer til i alt 150 elever fordelt med 42 elever på Bakkehusene, 4 elever på Bavnebakkeskolen, 21 elever på Haverslev/Ravnkilde Skole, 52 elever på Sortebakkeskolen, 24 elever på Suldrup Skole og 7 elever på Terndrup Skole.

I den seneste kvalitetsrapport blev der fokuseret på de relativt store forskelle i 9. klassernes faglige resultater. Karaktererne fra 9. classes prøve i 2015, som fremgår af den efterfølgende tabel, understreger, at der fortsat er relativt store forskelle. På trods af fremgange i karaktererne er der således skoler, som ligger betragteligt under det kommunale gennemsnit:

Tabel 9 Karakterer 9. klasses prøve i 2015

	Terndrup Skole		Suldrup Skole		Sortebakke-skolen		Skørping Skole		Karensminde-skolen		Bavnebakke-skolen		Bakkehusene		Kommunalt gennemsnit	
	SPS	FP9	SPS	FP9	SPS	FP9	SPS	FP9	SPS	FP9	SPS	FP9	SPS	FP9	SPS	FP9
Dansk – Mundtlig	4,36	5,46	6,78	7,33	5,72	6,47	6,84	8,52	7,07	7,77	7,83	7,30	8,54	6,54	6,73	7,06
Dansk – Retskrivning	3,72	4,73	6,78	7,17	6,56	6,43	6,42	6,70	7,25	8,33	7,81	8,28	6,08	5,54	6,37	6,74
Dansk – Læsning	4,36	4,52	7,00	7,83	6,51	5,86	6,47	6,83	7,09	7,11	7,15	7,04	7,08	6	6,52	6,46
Dansk - Skr. fremstilling	4,16	5,53	6,78	6,50	6,51	5,81	7,15	6,85	7,16	8,07	6,85	6,35	5,85	5,62	6,35	6,39
Engelsk –Mundtlig	4,41	7,50	8,29	8,53	6,05	6,62	6,85	8,03	7,09	8,09	7,58	8,55	6,08	5,08	6,62	7,49
Engelsk - Skr.	4,57		7,06		6,81		7,22	7,44	7,98	7,00	7,83		5	3	6,64	5,81
Tysk – Mundtlig	5,00		6,12		4,50		5,67		6,24		7,12		4,09		5,53	
Tysk – Skriftlig	6,43		6,82		6,31		6,26		6,98	9,42	8,76	8,38	6,09	5,64	6,81	7,81
Kristendomskundskab	5,59		7,76		6,93		6,91		6,51		6,80		5,77		6,61	
Kristendomskundskab - Mundtlig				6,29				7,41		6,89						6,86
Historie	5,59		7,00		6,98		5,86		7,77		7,57		5,15		6,56	
Historie –Mundtlig						5,79				8,33		8,39				7,50
Samfundsfag	4,88		7,82		6,98		6,70		8,37		7,63		6,15		6,93	
Samfundsfag – Mundtlig		6,44				6,39					7,88					6,90
Idræt - Praktisk/mund.	6,27		8,41	8,76	7,05		6,80	7,11	6,58	8,30	7,49	9,06	5,62		6,89	8,31
Matematik – Mundtlig	3,70		7,44		5,19		5,16		8,23		6,47	7,41	5,77		5,99	7,41
Matematik –Problem	4,05	4,53	6,61	7,33	6,70	6,42	5,85	7,05	8,72	8,05	6,98	7,26	6,77	7	6,53	6,81
Matematik – Færdighed	4,04	3,71	6,83	7,44	6,60	6,20	6,23	6,24	8,58	8,00	7,33	7,60	5,38	5,15	6,43	6,33
Fysik/kemi - Praktisk/mund.	4,43	6,50	6,39	7,76	6,72	5,73	6,20	6,02	8,63	9,53	7,82	7,59	6	6,85	6,60	7,14
Geografi	6,82		7,47		6,19		7,34		8,26		6,18		6,23		6,93	
Geografi –Skriftlig						6,35				7,84		7,50		6,92		7,15
Biologi	5,59		8,24		6,28		7,45		8,09		6,98		8		7,23	
Biologi – Skriftlig		6,94				7,25		7,11		9,28						7,65
Obligatorisk projektopgave		5,00		9,13		6,07		8,55		8,44		7,57		9,25		7,72
Fri selvvalgt opgave		6,00														6,00

Kilde:

Rebild Kommune.

Note:

SPS: Standpunktskarakter | FP9: Folkeskolens prøve (9. klasse)

Rød farve: Under det kommunale gennemsnit (ekskl. privatskoler) | Grøn farve: Over det kommunale gennemsnit (ekskl. privatskoler).

Der er tilmed store forskelle i undervisningseffekt, når de enkelte skoler sammenlignes:

Tabel 10 Undervisningseffekt (gennemsnit) pr. skole for perioderne 2009/2010-2011/2012, 2010/2011-2012/2013 og 2011/2012-2013/2014

Skole	2009/2010- 2011/2012	2010/2011- 2012/2013	2011/2012- 2013/2014
Bakkehusene	-0,3	-0,5*	-0,7*
Bavnebakkeskolen	0,1	0,0	0,3
Haverslev/Ravnkilde Skole	/	/	/
Karensmindeskolen	0,4*	0,4*	0,4*
Skørping Skole	0,0	-0,3	0,0
Sortebakkeskolen	0,3	0,2	0,2
Suldrup Skole	-0,3	-0,3	-0,2
Terndrup Skole	0,1	0,2	-0,1
Øster Hornum Skole	/	/	/

Kilde:

Undervisningsministeriet (<http://www.uvm.dk/Service/Statistik/Statistik-om-folkeskolen-og-frie-skoler/Statistik-om-elever-i-folkeskolen-og-frie-skoler/Sociooekonomisk-reference-for-grundskolekarakterer>).

Note:

Såfremt skolens karakter er statistisk signifikant forskellig fra den socioøkonomiske reference er forskellen markeret med *.

Dokumentationen af den enkelte skoles undervisningseffekt i Rebild Kommune er hentet fra Undervisningsministeriets hjemmeside. Forskellen mellem prøveresultaterne/karakteren og den socioøkonomiske reference viser, om skolens resultater ligger over det forventelige, dvs. om skolen har en positiv undervisningseffekt. Undervisningseffekten viser, hvordan eleverne på en skole klarer sig sammenlignet med, hvordan man skulle forvente, at de ville klare sig ud fra forældrenes baggrund.

Karensmindeskolen er den eneste af Rebild Kommunes skoler som har en signifikant positiv undervisningseffekt.

Der er ikke nogen klar sammenhæng mellem evnen til at styre økonomien på den enkelte skole og de opnåede faglige resultater på skolen. Karensmindeskolen har således, som den ene af to skoler, kunnet overholde budgetterne samtidig med, at de faglige resultater ligger højt, målt på undervisningseffekt.

Endvidere understreger den efterfølgende tabel, at flertallet af skoler ikke har overholdt budgetterne. Dette forhold - sammenholdt med, at der fra 2017/2018 vil ske reduktioner i bloktilskuddet, hvilket yderligere sætter skolernes økonomi under pres - viser, at også de økonomiske udfordringer er store, hvis status quo angiver den fremtidige ramme for skolerne. I 2017 kan en reduktion i bloktilskuddet (i henhold til implementering af folkeskolereformen) betyde ca. 6 mio. kroner mindre til skoleområdet, hvorefter reduktionen i 2018 slår fuldt igennem til 15 mio. kroner årligt på skoleområdet.

Tabel 11 Årlige forbrugsprocenter pr. skole for perioden 2012-2014 og økonomivurdering pr. 3. kvartal 2015

Skole	2012	2013	2014	2015 (pr. 3. kvartal)
Bakkehusene	104,30	103,82	103,18	104,07
Bavnebakkeskolen	103,42	108,78	107,73	104,38
Haverslev/Ravnkilde Skole	101,44	106,19	105,80	103,71
Karensmindeskolen	98,41	98,28	99,31	99,83
Skørping Skole	99,11	98,06	96,03	99,59
Sortebakkeskolen	109,11	113,26	111,25	116,98
Suldrup Skole	99,17	100,39	101,21	101,24
Terndrup Skole	99,07	100,00	103,39	106,51
Øster Hornum Skole	100,11	99,88	100,89	102,60

Kilde:

Rebild Kommune.

Note:

En forbrugsprocent på 100 betyder, at der økonomisk balance, er tallet mindre end 100 er der tale om et mindreforbrug, og er tallet over 100 er der tale om et merforbrug.

Forbrugsprocenten er et udtryk for skolens samlede forbrugsprocent, hvor eventuelle overførsler af mindreforbrug eller merforbrug fra tidligere år er indeholdt.

Der kan endvidere konstateres store skolevise forskelle i udgifter pr. elev, opgjort ved udgifter pr. elev på almenområdet. Der er ikke nogen sammenhæng mellem høje faglige resultater og høje udgifter pr. elev. Tværtimod viser eksempelvis resultaterne på Karensmindeskolen, at mens der kan dokumenteres en signifikant positiv undervisningseffekt, har Karensmindeskolen samtidig relativt lave udgifter pr. elev på almenområdet:

Tabel 12 Skoleudgifter pr. elev på almenområdet 2015

Skole	Skoleudgift 2015 (mio. kr.)	Elever 2015 (budgetteret antal)	Skoleudgift pr. elev 2015	Indeks for skoleud- gifter pr. elev 2015 (gns. = indeks 100)
Bakkehusene	16.573.000	288	57.545	118
Bavnebakkeskolen	28.418.000	609	46.663	96
Haverslev/Ravnkilde Skole	12.450.900	218	57.114	117
Karensmindeskolen	31.370.101	696	45.072	92
Skørping Skole	31.075.600	680	45.699	94
Sortebakkeskolen	20.522.500	425	48.288	99
Suldrup Skole	16.115.300	323	49.893	102
Terndrup Skole	12.903.401	257	50.208	103
Øster Hornum Skole	8.425.000	152	55.428	114
Samlet Gennemsnit	177.853.802	3.648	48.754	100

Kilde:

Rebild Kommune (skoleudgifter og antal elever).

Note:

Skoleudgifter 2015 er det oprindelige budget for 2015 ekskl. udgifter til specialklasser, AK-klasser, erhvervsklasse, SFO og SFO2. Elever 2015 er dét elevtal (almenområdet), der er anvendt i budgetteringen.

På baggrund af den landsdækkende trivselsmåling fra foråret 2015 har Ugebrevet A4 kortlagt, hvordan eleverne har det i folkeskolen. Ugebrevet A4 har undersøgt, hvor stor en andel af eleverne på hver enkelt skole, der svarer mest negativt og positivt på hvert af spørgsmålene fra trivselsmålingen (besvarelser fra eleverne fra 4. til 9. klasse). Ugebrevet A4 har herudfra foretaget en benchmarking af trivslen på landets folkeskoler, herunder folkeskolerne i Rebild Kommune⁴.

Nedenfor fremgår placeringen af folkeskolerne i Rebild Kommune for områderne "Faglig trivsel" og "Social trivsel". Placeringerne skal ses i forhold til 1.238 folkeskoler, og skal læses således, at desto lavere placering, desto bedre:

Tabel 13 Placering "Faglig trivsel" og "Social trivsel"

Skole	Placering: Social trivsel	Placering: Faglig trivsel
Bakkehusene	713	1.188
Bavnebakkeskolen	151	475
Haverslev/Ravnkilde Skole	1.085	1.075
Karensmindeskolen	114	739
Skørping Skole	269	227
Sortebakkeskolen	1.013	1.096
Suldrup Skole	706	822
Terndrup Skole	1.129	968
Øster Hornum Skole	322	31

Kilde:

Placering på landsplan for områderne "Faglig trivsel" og "Social trivsel": Ugebrevet A4 (http://www.ugebreveta4.dk/find-dit-barns-skole-saadan-trives-de-danske-skoleboe_20247.aspx).

Note:

Antal skoler i undersøgelsen: 1.238. For en beskrivelse af metode mv. gives til Ugebrevet A4's hjemmeside: http://www.ugebreveta4.dk/saadan-gjorde-vi-undersoegelse-af-skolernes-trivsel_20257.aspx.

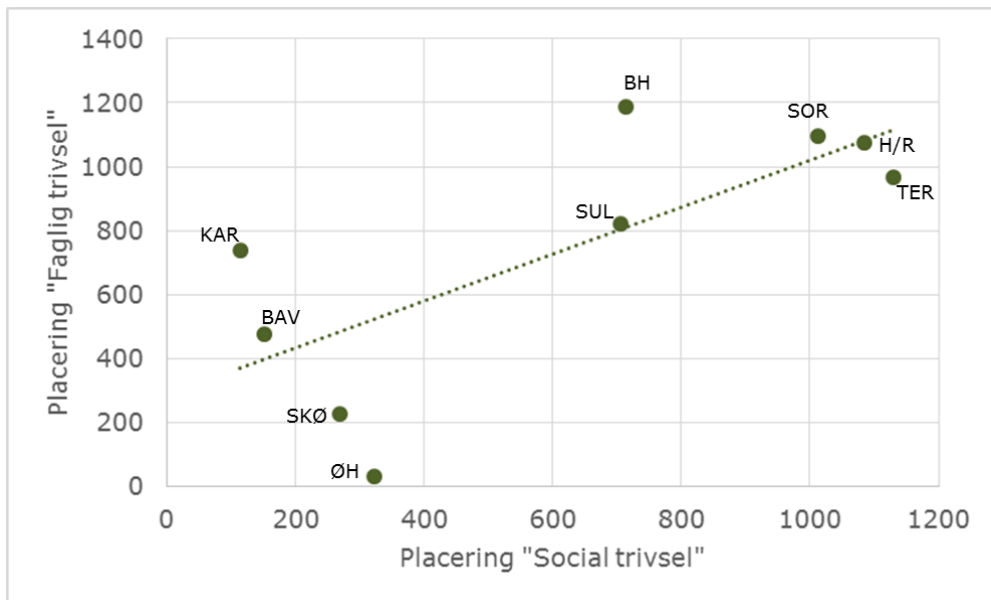
Med forbehold⁵ for, at Ugebrevet A4's analyse kun angiver placeringer og ikke den samlede score for hvert af de to områder tyder det på, at de skoler, der har de bedste faglige og økonomiske resultater også har de relativt bedste resultater elevtrivselsmæssigt.

⁴ Ugebrevet A4 har analyseret svarene for 4. til 9. klasses eleverne. Ud fra 28 spørgsmål kan A4 udpege, hvilke skoler der har den bedste og værste trivsel fagligt og socialt. På hvert af spørgsmålene inden for kategorierne er hver skole rangeret ud fra, hvor stor andel af eleverne, der har peget på problemer. Placeringen for hvert spørgsmål lægges sammen, så skolen får et samlet resultat inden for faglig trivsel og social trivsel. Har skolen eksempelvis fået en placering som nummer 395, når eleverne vurderer, om undervisningen er kedelig, bliver tallet lagt sammen med, at skolen havner på en placering som nummer 167, når det gælder om, at eleverne kan koncentrere sig i timerne. Alle spørgsmål i kategorien lægges sammen til det endelige resultat.

⁵ Det skal bemærkes, at Ugebrevet A4's benchmark opererer med placeringer, hvilket betyder, at der fx kan være lige så stor forskel på placeringerne 1 og 10, som der er mellem placering 10 og 1000. Denne oplysning fremgår ikke af placeringerne.

Forholdet mellem skolernes placering - jo lavere, desto bedre - i forhold til "Social trivsel" og "Faglig trivsel" fremgår af den efterfølgende figur.

Figur 2 Skolernes placering vedrørende "Faglig trivsel" og "Social trivsel" i Ugebrevet A4's benchmark

Samlet set understøtter de ovenfor gennemgåede resultater, at status quo både fagligt, økonomisk og demografisk er uholdbar.

4 Scenarier

4.1 Scenarie 1: Minimumsscenariet

Minimumsscenariet søger – med udgangspunkt i internationale forskningserfaringer – at skitserer, hvordan der kan skabes optimale rammer for de faglige resultater. Der lægges vægt på at fremme en struktur, hvor læringsmiljøerne er mere bæredygtige, og hvor elevgrundlaget tillige er mere stabilt, end det er i dag.

Minimumsscenariets faglige fokus er inspireret af en række internationale forskningsbidrag, som i høj grad præger den danske debat om faglig udvikling og fokus på læring i den danske folkeskole⁶.

Folkeskolereformen betragtes i vidt omfang som en reform, der skal tilbyde eleverne et varieret og anderledes undervisningstilbud. Dette betyder, at der i minimumsscenariet lægges vægt på fagligt at sikre:

- Større og mere varieret udbud af valgfag gennem minimum 2-sporet udskoling
- Større muligheder for holddeling ud fra elevernes interesser og læringsmål

Ovenstående mål indfries ved, at der er flere elever på den enkelte skole, dvs. der sker en samling af eleverne på færre skolematrikler.

Endvidere er det afgørende for minimumsscenariet, at:

- Sikre større mulighed for faglig sparring blandt lærere med samme undervisningskompetencer. Dette sker gennem opbygning af tværprofessionelle læringsfællesskaber
- Gå fra et overvejende monofagligt læringsmiljø til et i højere grad tværfagligt læringsmiljø. Det tværfaglige læringsmiljø omfatter en bred sammensætning af vejledere (AKT-vejledere, matematik- og læsevejledere m.fl.)

Den skitserede samling af eleverne medfører færre ressourcer til klassisk ledelse, administration, klassedannelse og bygningsdrift. Disse ressourcer kan eksempelvis anvendes til at øge forberedelsestiden pr. lærer, dvs. mindske undervisningstiden gennem ansættelse af flere lærere samt fremme fokus på læringsledelse.

⁶ Se Vivianne Robinson, Elevcentreret ledelse, Dafolo, 2015 - John Hattie, Synlig læring – for lærere, Dafolo, 2013 - John Hattie og Gregory Yates, Synlig læring og læringens anatomi, Dafolo 2014 - James Nottingham, Udfordrende læring, 2015 samt Richard Dufour og Robert J. Marzano: Ledere af læring: Hvordan ledere i forvaltning, skole og klasseværelse fremmer elevernes læring, Dafolo, 2015.

SFI har i 2015 offentliggjort en omfattende analyse af skoleledelse i folkeskolereformens første år⁷. Der opereres med tre former for skoleledelse:

1. For det første en generel pædagogisk ledelse, som omfatter ledelsens generelle involvering i dialog af undervisningens indhold og metoder med lærerne. Dialogen kan ske gennem eksempelvis observation af undervisningen, feedback til lærerne og drøftelser af undervisningsmetoder med dem. SFI peger på, at der er sket et mindre fald i skoleledernes udøvelse af den generelle pædagogiske ledelse
2. For det andet anfører SFI, at den specifikke pædagogiske ledelse vedrørende implementering af de særlige pædagogiske metoder, som folkeskolereformen ønsker fremmet, er steget
3. Endvidere viser SFI's analyse for det tredje, at 84 % af skolelederne er involverede i pædagogiske ledelsesopgaver, samtidig med at også andre aktører på skolen er involverede i disse opgaver. Denne ledelse er den tredje form for ledelse, som kaldes distribueret pædagogisk ledelse. Endnu flere mellemledere, som fx afdelingsledere, udfører pædagogiske ledelsesopgaver (90 %). Derefter kommer anvendelse af undervisningsteam til pædagogiske ledelsesopgaver (76 %) samt anvendelse af vejledere/konsulenter til disse ledelsesopgaver (70 %)

SFI har noteret et fald i anvendelsen af distribueret pædagogisk ledelse i form af de teamformer skolen anvender, men har også set på undervisernes deltagelse i teamsamarbejde eller andre kollegiale, pædagogiske aktiviteter. Det kollegiale samarbejde udgør en del af de professionelle læringsfællesskaber, hvor lærerne i fællesskab søger at fremme læringen blandt eleverne ved at udveksle oplysninger om – eventuelt observere - hinandens undervisning, drøfte elevernes resultater i fællesskab og i fællesskab søge at finde frem til og afprøve nye undervisningsformer, der fremmer elevlæringen. I forhold til Rebild Kommunes skoler er der behov for at der bliver mere tid til ledelse, herunder i særlig grad den distribuerede pædagogiske ledelse. Nogle af de frigjorte ressourcer gennem scenarierne kan anvendes hertil.

KORA har udgivet en rapport om en længere og mere varieret skoledag⁸, hvor der fokuseres på effekterne af den længere og mere varierede skoledag i folkeskolen. I forhold til fokus på faglighed viser rapporten, at der i dag (som øjebliksbillede) er større fokus på faglighed, jo ældre eleverne bliver. Samtidig viser KORA, at lærerne i udskoling i mindre grad har fokus på nationale test og elevplaner end lærerne i indskoling og på mellemtrinnet. På den baggrund tyder det på, at fokus på måling af faglig progression kan styrkes både i indskoling, på mellemtrinnet og i udskoling. Dette kræver udvikling og inspiration gennem de professionelle læringsfællesskaber og det kræver, at skoleledelsen fremmer den distribuerede pædagogiske ledelse. Ressourcerne hertil skal skaffes gennem omprioritering.

⁷ SFI, Det nationale Forskningscenter for Velfærd, Skoleledelse i folkeskolereformens første år. En kortlægning, 2015.

⁸ KORA, Det Nationale Institut for Kommuners og Regioners Analyse og Forskning, En længere og mere varieret skoledag, 2015.

Argumentationen for at anvende frigjorte ressourcer til eksempelvis at øge forberedelsestiden pr. lærer, dvs. mindske undervisningstiden gennem ansættelse af flere lærere samt fremme fokus på læringsledelse er følgende erfaringer⁹:

1. Ledelse af lærernes og pædagogernes læring og udvikling er et afgørende indsatsområde
2. Formulering af entydige mål og forventninger fremmer de faglige resultater, da lærerne kan formulere målene for eleverne. Eleverne tager på den baggrund i højere grad hånd om egen læring, hvilket er afgørende for deres faglige progression
3. Der skal sikres en strategisk ressourceanvendelse, understøttet af ledelsen. Der skal fokuseres på de forhold, som for alvor påvirker læringen. Tiltag med mindst virkning skal lukkes ned og i stedet skal tiltag med størst virkning fremmes. Dette skal ske ved, at der frigøres ekstra ressourcer

Ovenstående tre punkter understøtter vigtigheden af, at udbygge de professionelle læringsfællesskaber. Højere faglige resultater opnås, når ledere i forvaltning, skole og i klasseværelset (klasseledelse) i fælleskab og konsistent fokuserer på, hvordan elevernes læring kan fremmes¹⁰. På den baggrund skal minimumssceneriet tillige lægge vægt på følgende:

- Ledelse er en kollektiv aktivitet og ikke bare en individuel aktivitet. Tilmed skal læringsledelsen hænge sammen på flere niveauer: Forvaltning, skoleledelse, undervisningsteam og i klassen
- Der skal skaffes flere ressourcer til samarbejde. En række studier viser, at et struktureret forløb med skemalagt tid til samarbejde i de professionelle læringsteams skal indbygges i skolens praksis
- Der skal skaffes ressourcer til aktiv ledelse af elevernes læring. Det kræver mere faglig ledelse (sparring, observation, redskaber til måling af faglig progression) på bekostning af klassisk ledelse (skoleleder, viceskoleleder, SFO-leder og administrativ ledelse). Ledelsen anlægger et elevperspektiv som udgangspunkt for elevernes læring. Det afgørende er at sikre høj læring for hver enkelt elev, og ikke fokusere på, hvad de er undervist i – og hvad de på denne baggrund "skulle kunne"
- Hvis eleverne skal lære, kræver det en kollektiv indsats for at opfylde behovene for hver enkelt elev. Der er tilmed behov for kollektiv læring for at styrke inklusion og social mobilitet gennem tværfaglige spidskompetencer. Dette kræver, at der ikke alene skal sikres monofaglighed, men tillige skal tværfagligheden fremmes

⁹ Se Vivianne Robinson, Elevcentreret skoleledelse, Dafolo, 2015, side 30.

¹⁰ Se Richard DuFour og Robert J. Marzano, Ledere af læring.

- Fokus på den enkelte elevs faglige progression sker ved, at lærerne organiseres i meningsfulde, samarbejdende teams, hvor der arbejdes i indbyrdes afhængighed af hinanden for at opnå fælles mål, som teamene er gensidigt ansvarlige for
- Forvaltningen træner og støtter skolerne ved at fremme implementeringen af professionelle læringsfællesskaber. Dette sker blandt andet ved at sikre, at der er en minimumsstørrelse på den enkelte skole
- Etablering af højtpræsterende, kollaborative teams. Dette kan ske efter fag, klassetrin eller afdelinger. Det kan tilmed ske tværfagligt, vertikalt, i partnerskab med øvrige aktører/skoler m.fl.

I John Hatties metaevaluering¹¹ indgår en syntese af 800 metaanalyser med data for tilsammen 236 millioner elever. Data viser i forhold til de faglige resultater ved samling af elever følgende:

- Den optimale skolestørrelse er ca. 800 elever. Hvis skolerne har flere end 800 elever, falder effektiviteten i forhold til mål, overblik og fokus på faglig progression. Skoler med markant færre end 800 elever er relativt mere ineffektive i forhold til mål og ressourceanvendelse. I en dansk kontekst betyder det, at tresporede skoler, fx i udskoling, fremmer de faglige resultater og understøtter samtidigt et bæredygtigt ungdomsmiljø
- Effekten på elevernes præstationer ved en reduktion i klassestørrelsen er stort set nul
- Ét af de mest effektive, enkeltstående tiltag til at øge elevernes præstationer er tilbagemeldinger (feedback). Dette gælder både feedback fra klassekammerater (peers influences) og fra læreren. Dette skal fremmes gennem professionelle læringsfællesskaber
- Når eleverne bliver deres egne lærere, bliver det muligt for dem at fremme egne præstationer markant

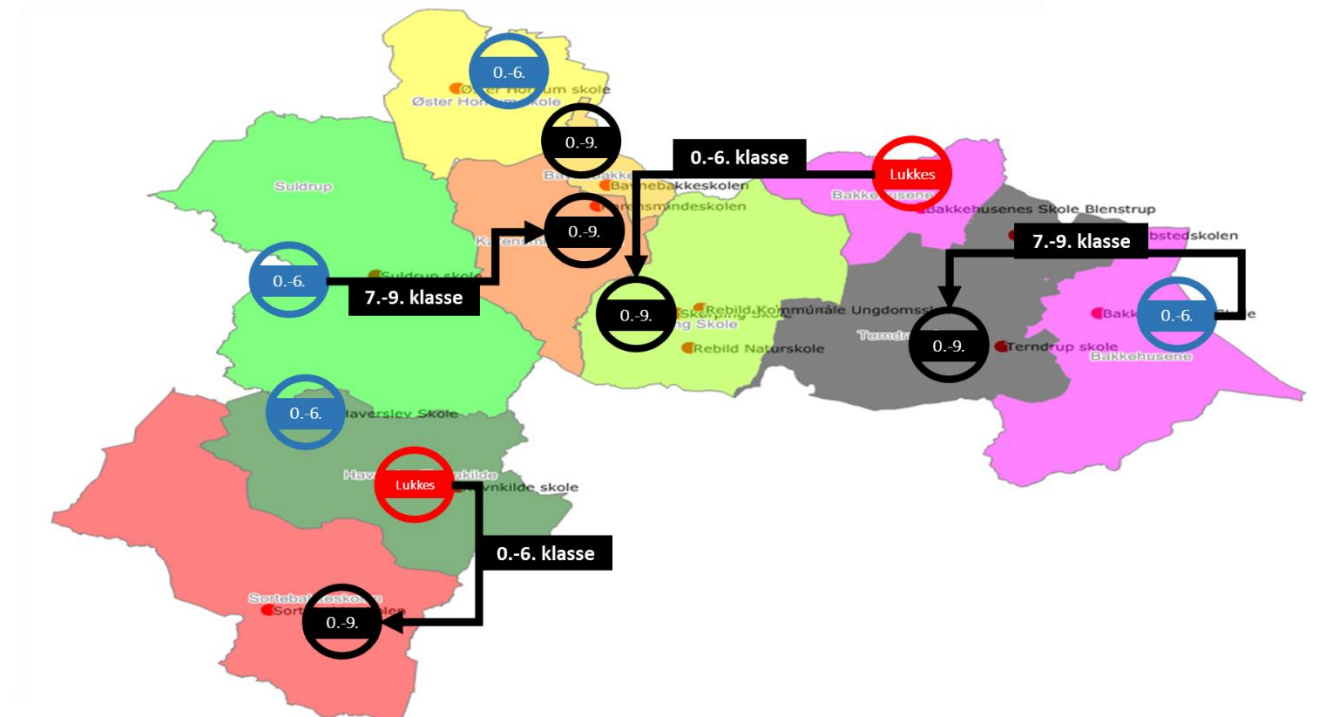
Ovenstående punkter fokuserer alle på, hvordan øget kvalitet i læring og ledelse kan etableres. Det betyder, at der skal skaffes mere tid til forberedelse og efterbehandling af undervisningen og de opnåede læringsresultater samt ressourcer til ledelse tæt på. Ressourcerne hertil skaffes ved at samle eleverne på færre matrikler end nu – og kanalisere de frigjorte ressourcer over til at finansiere mere forberedelse på bekostning af antallet af undervisningstimer pr. lærer.

P.t. budgetterer Rebild Kommune med et relativt højt nøgletal for antal undervisningstimer til fagdelt undervisning pr. lærer i 2015 - i alt 768 timer. De frigjorte ressourcer kan anvendes til at dette tal kan sættes ned fra 2016.

¹¹ John Hattie, Synlig læring for lærere, 2015

Minimumssceneriet er skitseret i den efterfølgende figur:

Figur 3 Oversigt over minimumssceneriet

I dette scenarie opereres med følgende ændringer i forhold til i dag:

Tabel 14 Oversigt over minimumssceneriet

Skole	Før ændring	Efter ændring
Bakkehusene	0.-9. klasse	0.-6. klasse
Bavnebakkeskolen	0.-10. klasse	0.-10. klasse
Haverslev/Ravnkilde Skole	0.-6. klasse	0.-6. klasse
Karensmindeskolen	0.-9. klasse	0.-9. klasse
Skørping Skole	0.-9. klasse	0.-9. klasse
Sortebakkeskolen	0.-9. klasse	0.-9. klasse
Suldrup Skole	0.-9. klasse	0.-6. klasse
Terndrup Skole	0.-9. klasse	0.-9. klasse
Øster Hornum Skole	0.-6. klasse	0.-6. klasse

I minimumssceneriet foreslås i alt 2 afdelinger lukket:

- Bakkehusenes afdeling Blenstrup
- Haverslev/Ravnkilde Skoles afdeling Ravnkilde

I den efterfølgende tabel ses den konkrete flytning af elever i scenariet:

Tabel 15 Flytning af elever i minimumsscenarioet

Skole	Får tilført følgende elever	Afgiver elever til
Bakkehusene		Elever fra afdeling Blenstrup flyttes til Skørping Skole. 7.-9. klasserne flyttes fra afdeling Bælum til Terndrup Skole
Bavnebakkeskolen		
Haverslev/Ravnkilde Skole		Elever fra afdeling Ravnkilde flyttes til Sortebakkeskolen
Karensmindeskolen	7.-9. classes eleverne fra Suldrup Skole	
Skørping Skole	Elever fra Bakkehusenes afdeling Blenstrup	
Sortebakkeskolen	Elever fra Haverslev/Ravnkilde Skoles afdeling Ravnkilde	
Suldrup Skole		7.-9. klasserne flyttes til Karensmindeskolen
Terndrup Skole	7.-9. classes eleverne fra Bakkehusenes afdeling Bælum	
Øster Hornum Skole		

Ved en kombination af sammenlægning af

- Bakkehusenes afdeling Blenstrup med Skørping Skole og 7.-9. classes eleverne fra Bakkehusenes afdeling Bælum med Terndrup Skole
- Haverslev/Ravnkilde Skoles afdeling Ravnkilde med Sortebakkeskolen
- 7.-9. classes eleverne fra Suldrup Skole med Karensmindeskolen

er der beregnet en årlig driftsmæssig frigørelse på 6-7 mio. kr. samt et behov for anlægsmæssige investeringer (engangsomkostning) i faglokaler og klasser på ligeledes 6-7 mio. kr.

4.2 Scenarie 2: Større distrikter

Scenarie 2 indeholder minimumsscenarioet, men går et skridt videre: Antallet af skoledistrikter reduceres fra 9 til 3, 4 eller 7. Antallet af virksomhedskontrakter vil være større end antallet af distrikter, idet afdelingerne i det enkelte distrikt kan sidestilles som kontraktholder.

Styringsmæssigt ledes skolerne fortsat i alt væsentlighed gennem virksomhedskontrakter, hvilket muliggør, at skolerne i det enkelte distrikt i vidt omfang er ledelsesmæssigt ligestillede, idet de i fællesskab skal løfte virksomhedskontrakternes mål. Dog er der én skoleleder, som har det overordnede økonomiske ansvar, herunder ansvar for elevernes fordeling på distriktets afdelinger. Hvert skoledistrikt har således én skoleleder, der tager sig af den overordnede økonomi og prioritering og én skolebestyrelse. Der kan oprettes forældreråd på de enkelte afdelinger, som supplement til skolebestyrelsen.

Hver afdeling i skoledistriktet ledes af en daglig skoleleder. Skolelederen og de daglige skoleledere fastlægger den samlede skoleledelse inden for de rammer, der er fastlagt i virksomhedskontrakterne.

De samme faglige muligheder vil eksistere ved dette scenarie 2 som i minimumssceneriet:

- Der skabes mulighed for større og mere varieret udbud af valgfag. Eleverne kan tage et valgfag på flere matrikler, idet ledelserne i de færre distrikter i højere grad end nu kan styre dette
- Det bliver lettere at dække alle fag med lærere, der har den relevante undervisningskompetence i faget. En lærer kan have undervisning på flere matrikler, hvis det passer logistisk, fagligt og overenskomstmæssigt
- Gennem større distrikter opstår en bedre mulighed for holddeling ud fra elevernes interesser og læringsmål
- Der skabes en større mulighed for faglig sparring blandt lærere med samme undervisningskompetencer. Sparring på tværs af matrikler, herunder fælles forberedelse, er en mulighed, som naturligt kan fremmes gennem virksomhedskontrakterne, baseret på fælles mål for eleverne i det nye, større distrikt

Tanken er med udgangspunkt i ovenstående punkter, at der på tværs af skolerne i distriktet etableres et samarbejde om undervisningen, fx fælles valgfag, toninger, profiler, fælles understøttende undervisning og samarbejde om længere forløb med en anderledes undervisning, eksempelvis gennem den åbne skole. Samarbejdet kan tillige omfatte en faglig fordel gennem dels samarbejde om fælles forberedelse i forhold til projektforsløb m.m., dels gennem et samarbejde om fælles forberedelse af den fagopdelte undervisning, dels gennem et samarbejde om, at lærere med undervisningskompetence i de små fag kan undervise på tværs af skoler.

De faglige resultater kan tillige styrkes gennem et virtuelt såvel som fysisk samarbejde på tværs af skoler ved at danne hold og gennemføre fælles undervisningsforløb, fx i forhold til at gennemføre et forløb, hvor matematik og naturfaglighed er i fokus. Eller samarbejdet kan omfatte udbud af valgfag i udkolingen inden for eksempelvis entreprenørskab og innovation, som er mulig at oprette ved, at 7. klasses elever på tværs af skolerne melder sig til valgfaget.

Et virtuelt baseret projektsamarbejde på tværs af skolerne i distriktet kan tillige omfatte kommunikation med elever internationalt med henblik på at fokusere på kulturforståelse, internationalisering og sprog. Lærere, pædagoger og elever får en fælles opgave om at udbygge elevernes faglige og sociale relationer med henblik på en bredere udvikling af elevernes kompetencer.

Den virtuelle læring i skyen kommer således til udtryk ved, at lærerne samarbejder om fælles forberedelse og underviser på tværs af flere klasser, der tilmed kan være lokaliseret på flere matrikler. Eksempelvis vil en lærer undervise i matematik for klasser på flere skoler gennem videokonferencer. Videokonferencerne muliggør dialog i form af spørgsmål fra eleverne, som kan se hinanden på matriklerne. Efter den fælles undervisning vil lærerne lokalt følge op med øvelser og besvarelse af opgaver og spørgsmål.

De professionelle læringsfællesskaber understøttes gennem fælles forberedelse af undervisningsforløb, som efterfølgende kan stilles til rådighed for andre lærere på årgangen, og endda for lærere fra andre skoler. Eksempelvis kan en lærer undervise i lyrik for udskoling på tværs af 7.-9. klasse, herunder formulere eksempler på læringsmål, som lærerne efterfølgende tager udgangspunkt i forhold til elevernes individuelle behov. Sådanne forløb kan udveksles mellem skolerne og dermed kan lærerne inspirere hinanden samt kvalificere den fælles forberedelse.

Scenarie 2 frigør, sammenlignet med minimumsscenariet, flere ressourcer til forberedelse og efterbehandling af undervisningen samt ressourcer til ledelse tæt på. Det skyldes, at det bliver muligt specielt i udskoling at samle eleverne i færre klasser ved at optimere antallet af klasser, ud fra elevernes faglige ønsker. Disse ressourcer vil med fordel kunne omsættes til en krone-til-krone finansiering af flere timer til forberedelse på bekostning af antallet af undervisningstimer pr. lærer.

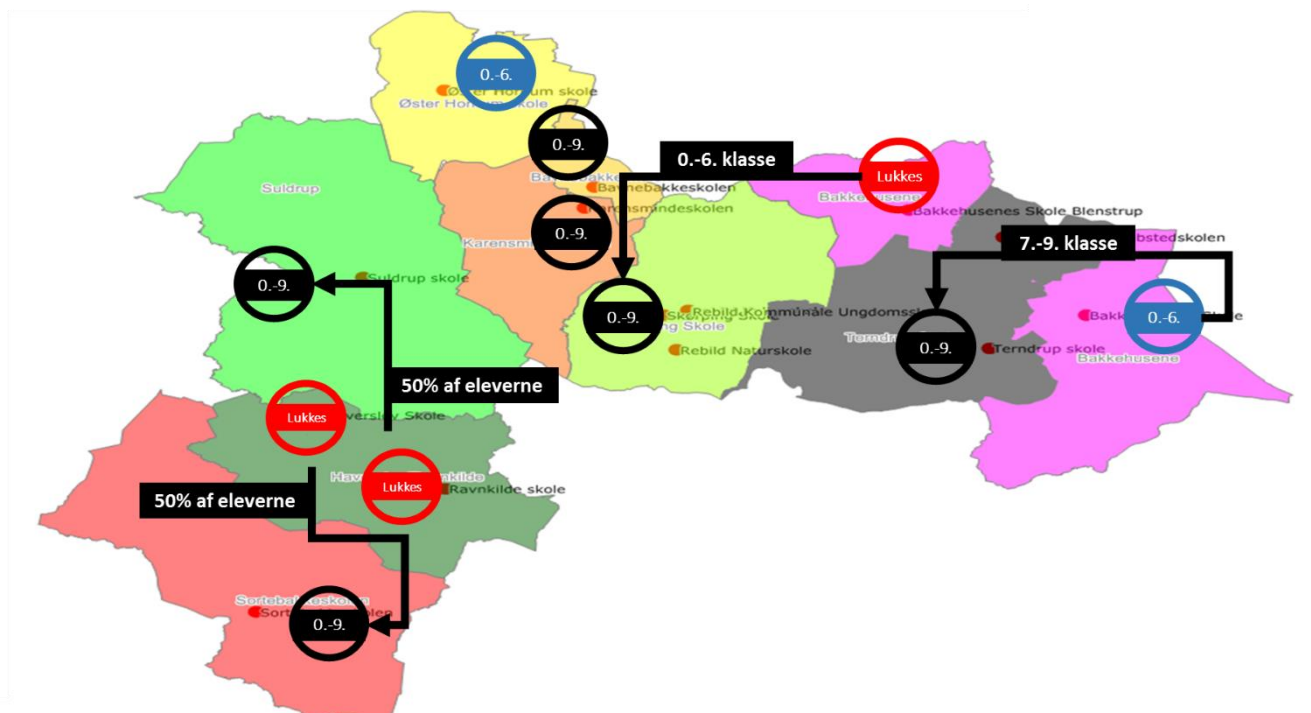
Dette scenarie omfatter i alt 3 versioner af større distrikter:

1. Version 1: 7 skoledistrikter
2. Version 2: 3 skoledistrikter
3. Version 3: 4 skoledistrikter

4.2.1 Scenarie 2: Større distrikter (version 1)

Den første version af scenariet - med 7 skoledistrikter - er skitseret i den efterfølgende figur. Scenariet indebærer sammenlægning af Haverslev/Ravnkilde Skoles distrikt med Sortebakkeskolens hhv. Suldrup Skoles distrikt, samt en sammenlægning af Bakkehusenes distrikt med Skørping Skoles distrikt for så vidt angår afdeling Blenstrup, og Terndrup Skoles distrikt for så vidt angår afdeling Bælum.

Figur 4 Oversigt over scenarie 2 – version 1

I den første version af scenariet opereres med følgende ændringer i forhold til i dag:

Tabel 16 Oversigt over scenarie 2 – version 1

Skole	Før ændring	Efter ændring
Bakkehusene	0.-9. klasse	0.-6. klasse
Bavnebakkeskolen	0.-10. klasse	0.-10. klasse
Haverslev/Ravnkilde Skole	0.-6. klasse	Lukket
Karensminde skolen	0.-9. klasse	0.-9. klasse
Skørping Skole	0.-9. klasse	0.-9. klasse
Sortebakkeskolen	0.-9. klasse	0.-9. klasse
Suldrup Skole	0.-9. klasse	0.-9. klasse
Terndrup Skole	0.-9. klasse	0.-9. klasse
Øster Hornum Skole	0.-6. klasse	0.-6. klasse

I denne version foreslås følgende afdelinger og skoler lukket:

- Haverslev/Ravnkilde Skole
- Bakkehusenes afdeling Blenstrup

I den efterfølgende tabel ses den konkrete flytning af elever i denne version:

Tabel 17 Flytning af elever: Scenarie 2 – version 1

Skole	Får tilført følgende elever	Afgiver elever til
Bakkehusene		Elever fra afdeling Blenstrup flyttes til Skørping Skole. 7.-9. klasserne flyttes fra afdeling Bælum til Terndrup Skole
Bavnebakkeskolen		
Haverslev/Ravnkilde Skole		Elever fra Haverslev/Ravnkilde Skole fordeles ligeligt mellem Suldrup Skole og Sortebakkeskolen
Karensminde skolen		
Skørping Skole	Elever fra Bakkehusenes afdeling Blenstrup	
Sortebakkeskolen	Halvdelen af eleverne fra Haverslev/Ravnkilde Skole	
Suldrup Skole	Halvdelen af eleverne fra Haverslev/Ravnkilde Skole	
Terndrup Skole	7.-9. classes eleverne fra Bakkehusenes afdeling Bælum	
Øster Hornum Skole		

Ved en kombination af sammenlægning af

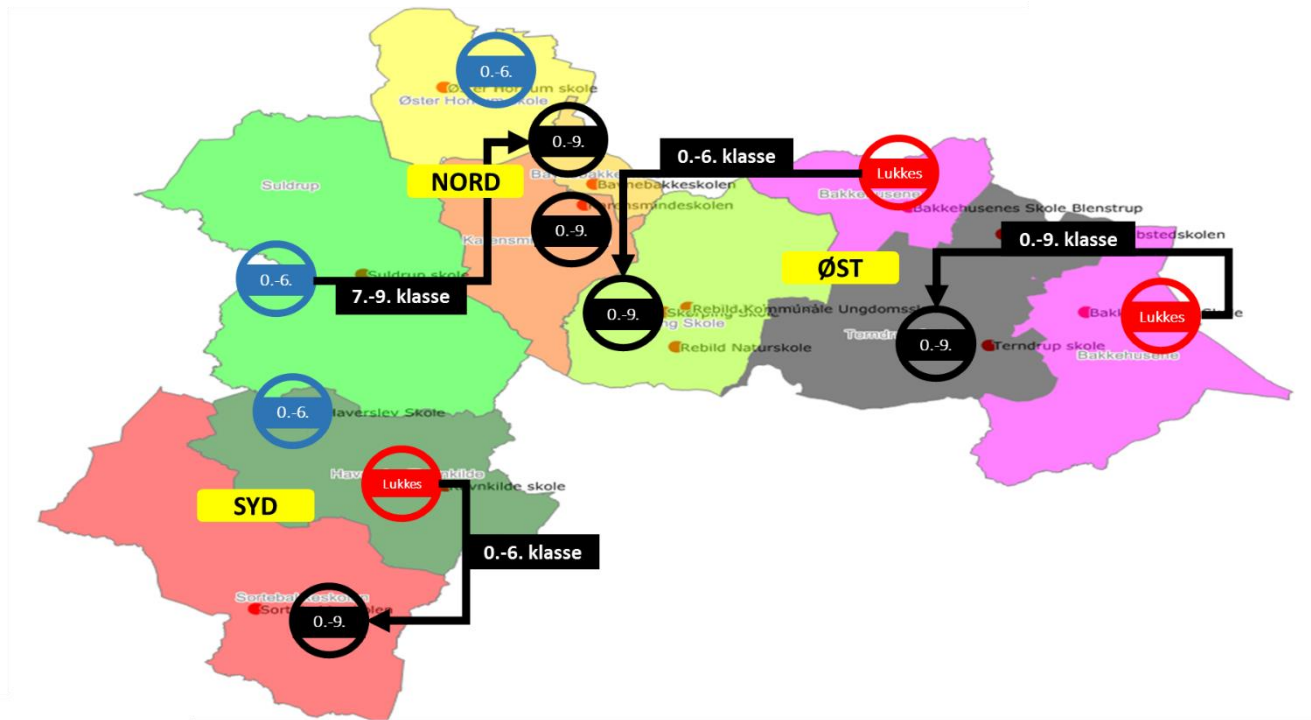
- Bakkehusenes afdeling Blenstrup med Skørping Skole og 7.-9. classes eleverne fra Bakkehusenes afdeling Bælum med Terndrup Skole
- Haverslev/Ravnkilde Skole med Sortebakkeskolen og Suldrup Skole
- 7.-9. classes eleverne fra Suldrup Skole med Karensminde skolen

er der beregnet en årlig driftsmæssige frigørelse på 8-9 mio. kr. samt et behov for anlægsmæssige investeringer (engangsomkostning) i faglokaler og klasser på 3-4 mio. kr.

4.2.2 Scenarie 2: Større distrikter (version 2)

Den anden version af scenariet – med 3 skoledistrikter - er skitseret i den efterfølgende figur:

Figur 5 Oversigt over scenarie 2 – version 2

I den anden version af scenariet opereres med følgende ændringer i forhold til i dag:

Tabel 18 Oversigt over scenarie 2 – version 2

Skole	Før ændring	Efter ændring	
		Distrikt	Ændring
Bakkehusene	0.-9. klasse	Øst	Lukket
Skørping Skole	0.-9. klasse		0.-9. klasse
Terndrup Skole	0.-9. klasse		0.-9. klasse
Karensmindeskolen	0.-9. klasse	Nord	0.-9. klasse
Bavnebakkeskolen	0.-10. klasse		0.-10. klasse
Øster Hornum Skole	0.-6. klasse		0.-6. klasse
Suldrup Skole	0.-9. klasse		0.-6. klasse
Haverslev/Ravnkilde Skole	0.-6. klasse	Syd	0.-6. klasse
Sortebakkeskolen	0.-9. klasse		0.-9. klasse

I denne version foreslås følgende skoler og afdelinger lukket:

- Bakkehusene
- Haverslev/Ravnkildes afdeling Ravnkilde

I den efterfølgende tabel ses den konkrete flytning af elever i denne version:

Tabel 19 Flytning af elever: Scenarie 2 – version 2

Skole	Får tilført følgende elever	Afgiver elever til
Bakkehusene		Elever fra afdeling Blenstrup flyttes til Skørping Skole. Elever fra afdeling Bælum flyttes til Terndrup Skole
Bavnebakkeskolen	7.-9. klasses eleverne fra Suldrup Skole	
Haverslev/Ravnkilde Skole		Elever fra afdeling Ravnkilde flyttes til Sortebakkeskolen
Karensmindeskolen		
Skørping Skole	Elever fra Bakkehusenes afdeling Blenstrup	
Sortebakkeskolen	Eleverne fra Haverslev/Ravnkilde Skoles afdeling Ravnkilde	
Suldrup Skole		7.-9. klasserne flyttes til Bavnebakkeskolen
Terndrup Skole	Elever fra Bakkehusenes afdeling Bælum	
Øster Hornum Skole		

I versionen med 3 skoledistrikter og ved en kombination af sammenlægning af

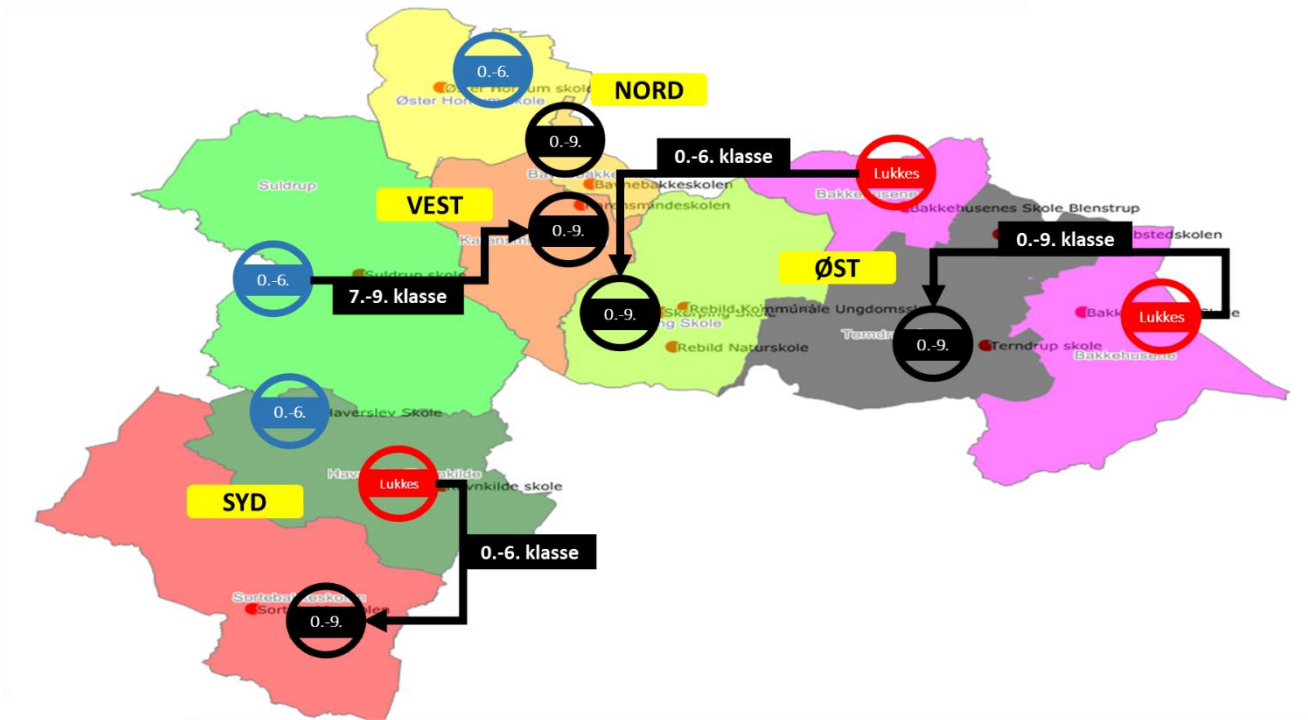
- Bakkehusenes afdeling Blenstrup med Skørping Skole og afdeling Bælum med Terndrup Skole
- Haverslev/Ravnkilde Skoles afdeling Ravnkilde med Sortebakkeskolen
- 7.-9. klasses eleverne fra Suldrup Skole med Karensmindeskolen

er der beregnet en årlig driftsmæssige frigørelse på 11-12 mio. kr. samt et behov for anlægsmæssige investeringer (engangsomkostning) i faglokaler og klasser på 3-4 mio. kr.

4.2.3 Scenarie 2: Større distrikter (version 3)

Den tredje version af scenariet – med 4 skoledistrikter - er skitseret i den efterfølgende figur:

Figur 6 Oversigt over scenarie 2 – version 3

I den tredje version af scenariet opereres med følgende ændringer i forhold til i dag:

Tabel 20 Oversigt over scenarie 2 – version 3

Skole	Før ændring	Efter ændring	
		Distrikt	Ændring
Bakkehusene	0.-9. klasse	Øst	Lukket
Skørping Skole	0.-9. klasse		0.-9. klasse
Terndrup Skole	0.-9. klasse		0.-9. klasse
Bavnebakkeskolen	0.-10. klasse	Nord	0.-10. klasse
Øster Hornum Skole	0.-6. klasse		0.-6. klasse
Karensmindeskolen	0.-9. klasse	Vest	0.-9. klasse
Suldrup Skole	0.-9. klasse		0.-6. klasse
Haverslev/Ravnkilde Skole	0.-6. klasse	Syd	0.-6. klasse
Sortebakkeskolen	0.-9. klasse		0.-9. klasse

I denne version foreslås følgende skoler og afdelinger lukket:

- Bakkehusene
- Haverslev/Ravnkildes afdeling Ravnkilde

I den efterfølgende tabel ses den konkrete flytning af elever i denne version:

Tabel 21 Flytning af elever: Scenarie 2 – version 3

Skole	Får tilført følgende elever	Afgiver elever til
Bakkehusene		Elever fra afdeling Blenstrup flyttes til Skørping Skole. Elever fra afdeling Bælum flyttes til Terndrup Skole
Bavnebakkeskolen		
Haverslev/Ravnkilde Skole		Elever fra afdeling Ravnkilde flyttes til Sortebakkeskolen
Karensminde skolen	7.-9. klasses eleverne fra Suldrup Skole	
Skørping Skole	Elever fra Bakkehusenes afdeling Blenstrup	
Sortebakkeskolen	Eleverne fra Haverslev/Ravnkilde Skoles afdeling Ravnkilde	
Suldrup Skole		7.-9. klasserne flyttes til Karensminde skolen
Terndrup Skole	Elever fra Bakkehusene afdeling Bælum	
Øster Hornum Skole		

I en version med 4 skoledistrikter og ved en kombination af sammenlægning af

- Bakkehusenes afdeling Blenstrup med Skørping Skole og afdeling Bælum med Terndrup Skole
- Haverslev/Ravnkilde Skoles afdeling Ravnkilde med Sortebakkeskolen
- 7.-9. klasses eleverne fra Suldrup Skole med Karensminde skolen

er der beregnet en årlig driftsmæssige frigørelse på 8-9 mio. kr. samt et behov for anlægsmæssige investeringer (engangsomkostning) i faglokaler og klasser på 6-7 mio. kr.

4.3 Scenarie 3: Børneuniverser i basis- og udskolingsskoler

Scenariet indeholder foruden minimumscenariet som delelement også en sammenlægning organisatorisk og/eller fysisk af dagtilbud og skole. Hermed tilbydes både børn og forældre et samlet forløb i barnets tid i dagtilbud og efterfølgende i indskoling (børnehaveklasse og 1.-3. klasse), dvs. et forløb uden skift de første ca. 6 år i dagtilbud og skole.

En dybere analyse af dagtilbud har ikke været en del af analysens kommissorium og inddrages følgelig alene som en følge af et ønske om, at dagtilbud og skole arbejder tættere sammen. I denne rapport skitseres udelukkende på mål og visioner i forhold til en udbredelse af børneuniverser på skolerne. Rebild Kommune kan efterfølgende gennemføre en egentlig dagtilbudsanalyse, hvor konkrete forløb uden skift de første ca. 6 år i dagtilbud og skole analyseres.

Børneuniverser indebærer, at børnehusene ledelsesmæssigt og organisatorisk bliver sammenlagt med en skole. Organisatorisk betyder dette i praksis, at der indgås en virksomhedskontrakt med både dagtilbud og skole, idet der i begge kontrakter formuleres fælles mål for samarbejdet i børneuniverset.

I forhold til at sikre helhed og undgå usmidige skift mellem børnehave og indskoling, vil en fælles fysisk placering på én og samme matrikel være en fordel. Børneuniverserne vil i så fald typisk være lokaliseret på skolens matrikel og blive bundet sammen med en basisskoles indskoling fra 0.-6. klasse. Denne fysiske løsning skal vurderes fra dagtilbud til dagtilbud, idet funktionalitet og kvalitet i de fysiske rammer skal vurderes

Det fremhæves i en analyse fra Aarhus Universitet¹², at kvalitet ved dagtilbud ikke kan forstås som et universelt begreb, men at det afhænger af nationale læreplaner, kulturelle prioriteringer og værdier samt forskellige interesser hos interessenter. Der eksisterer dog en vis grad af konsensus, da det er bredt accepteret, at kvalitet i dagtilbud kan identificeres ved at undersøge to overordnede begreber om kvalitet, nemlig strukturkvalitet og proceskvalitet:

- De strukturelle elementer ved kvalitet inkluderer normering, medarbejdernes kompetencer og uddannelse, arbejdsforhold for medarbejderne samt faciliteter/ressourcer. Fælles for de strukturelle elementer er, at de overvejende er styret af eksterne faktorer – og således kan påvirkes af en ny struktur. Mulighederne for specialisering blandt medarbejderne i børnegrupper med særlige behov styrkes således ved en struktur, som rummer mange børn
- De processuelle elementer ved kvalitet omhandler interaktioner mellem barn/pædagog, barn/barn og pædagog/pædagog, ledelse, pædagogernes kompetencer i pædagogisk praksis samt karakteren af aktiviteter og læringsmuligheder i dagtilbuddet. De processuelle elementer influerer på karakteren af hverdagen i dagtilbuddet og influerer direkte på kvaliteten af barnets erfaringer i dets hverdag i dagtilbuddet. Disse elementer forventes i mindre grad at hænge sammen med en given struktur

Med udgangspunkt i dette kvalitetsbegreb for dagtilbud er de faglige målsætninger i dette scenarie at sikre:

- Større mulighed for at gennemføre fælles læringsforløb mellem børnehavebørn og indskoling
- Fremme inklusion gennem udbygget tidligt samarbejde mellem dagtilbud og skole
- Større mulighed for faglig sparring mellem pædagoger og lærere i indskoling
- Fremme muligheden for at anvende faglokaler, klasselokaler og institutionernes lokaler på en ny og mere effektiv måde

¹² Aarhus Universitet, Dansk Clearinghouse for uddannelsesforskning: Virkningsfulde tiltag i dagtilbud. Et systematisk review af reviews. Teknisk rapport.

Børneuniverserne bliver således en del af et tværfagligt professionelt læringsfælleskab, hvor der kan fremmes særlige udviklingsprojekter, der forskningsmæssigt har belæg for at have en positiv effekt på børnenes kognitive kompetencer. Det kan eksempelvis være følgende:

- Fokuserer på særlige læringsforløb, eksempelvis matematikforløb i børnehavedelen af børnehusene med henblik at bygge bro til en fortsættelse i indskoling
- Fokuserer på sprog og læsning, som indeholder en systematisk tilgang på tværs af dagtilbud og indskoling
- Fremme sundhed og bevægelse, hvor erfaringer fra dagtilbud kombineres med udviklingstiltag i folkeskolen i forhold til folkeskolereformens fokus på daglig motion og bevægelse

Baggrunden for scenariet med børneuniverser kan ud fra ovenstående opsummeres derhen, at der ønskes en klarere helhedstænkning på 0-18-årsområdet. De første 6 år af et barns liv betyder meget for den efterfølgende skolegang, og derfor er det tænkningen i scenariet at anlægge et helhedsperspektiv på at fremme børnenes kognitive og ikke-kognitive, sociale kompetencer. På denne måde sikres en god start for børnene i indskoling, baseret på at dagtilbud og skole er tænkt sammen i forvaltningens kontraktindgåelse med parterne.

Baggrunden for scenariet er endvidere at undersøge, om små institutioner, som måtte kræve forholdsvis store udgifter til vedligeholdelse og i nogle tilfælde kræve udbygning (anlægsinvesteringer), kan placeres fysisk på nogle af skolerne, og dermed udnytte skolernes ledige bygningskapacitet. Dette kræver naturligvis nogle etableringsomkostninger, men relevansen af en fysisk flytning skal indgå i scenariet.

Argumentet bag scenariet er, at der frem for at anvende flere ressourcer på en utidssvarende matrikel i dagtilbuddet, samles dagtilbud og indskoling organisatorisk med en ligeværdig ledelse, med henblik på at understøtte synergi og samarbejde på tværs af særligt 3-5-årsområdet og det videre forløb i indskoling.

Dette scenarie har som minimum de samme økonomiske konsekvenser som minimumsscenarioet: Frigørelse af 6-7 mio. kr. årligt samt en anlægsinvestering (engangsomkostning) i nye faglokaler og klasselokaler på 6-7 mio. kr.

4.4 Scenarie 4: Basis- og udskolingskoler

Scenarie 4 indeholder ligeledes minimumscenariet, men går videre i forhold til at søge at opbygge flest mulige skoler med minimum 2-3 spor.

Baggrunden for scenariet er, at der er stor forskel på størrelsen af Rebild Kommunes folkeskoler. Der er forholdsvis mange skoler og afdelinger med enten 0.-6. klasseforløb eller 0.-9. klasseforløb med 1 spor.

Når scenariet på den baggrund fokuserer på at diskutere, hvordan udvikling af flersporede skoler kan fremmes, er det ud fra et ønske om at etablere bedre professionelle læringsfællesskaber og sikre en effektiv udnyttelse af de samlede ressourcer. Der er således stor forskel på en skoles økonomi, hvis den som minimum er en 3-sporet skole i udskoling, frem for en 1,5-sporet skole eller en 2,5-sporet skole.

Baggrunden for scenariet er tillige at sikre, at de pædagogiske læringsmedarbejdere (lærere, pædagoger og pædagogmedhjælpere m.fl.) agerer som kollegiale sparringspartnere i deres daglige faglige miljø, og at eksempelvis lærerne har mulighed for fagligt at sparre på årgangen og i afdelingen med kolleger med samme undervisningskompetence.

Basisskolerne rummer elever fra 0.-6. klasse i dette scenarie, mens de resterende skoler enten indeholder 0.-9. klasse med tilførsel af udskolingselever fra basisskoler eller i en enkelt variant tillige en udskolingsskole, som kun har elever fra 7.-9. (og 10.) klasse.

Ved at fokusere på at danne 2-3 spor (3 spor i udskoling) ønskes der at sikre:

- Markant større og mere varieret udbud af valgfag, herunder arbejde målrettet med folkeskolereformens intentioner i forhold til unge og ungdomsuddannelse (nye linjer, samarbejde med gymnasier og erhvervsskoler m.fl.)
- Lettere adgang til at dække alle fag med lærere, der har den relevante undervisningskompetence i faget
- Lettere planlægningssituation i forhold til at undvære lærere, som efter-/videreuddannes
- Markant større muligheder for holddeling ud fra elevernes interesser og læringsmål
- Markant bedre mulighed for faglig sparring blandt lærere med samme undervisningskompetencer

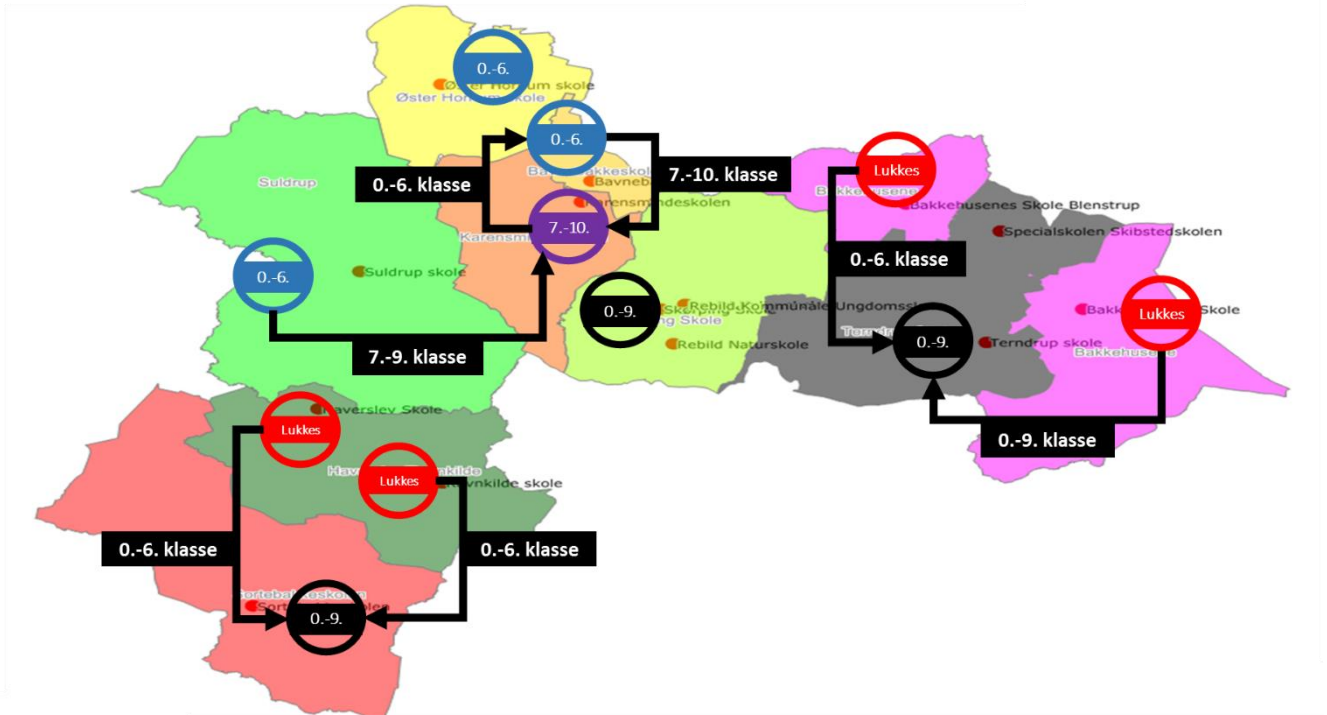
Uddybende skal fremhæves, at scenariet fokuserer på at etablere pædagogiske nytænkende udskolingsskoler i form af attraktive ungemiljøer, hvor der også kan foregå andre aktiviteter for de unge end skoletilbud, fx kan dels ungdomsskolen have aktiviteter på udskolingsskolerne, dels kan ungdomsuddannelserne gennemføre undervisning enten erlagt på ungdomsuddannelsens matrikel eller gennemført på udskolingsskolen.

Dette scenarie omfatter i alt 2 versioner vedrørende basis- og udskolingskoler.

4.4.1 Scenarie 4: Basis- og udskolingskoler (version 1)

Den første version af scenariet er skitseret i den efterfølgende figur:

Figur 7 Oversigt over scenarie 4 – version 1

I den første version af scenariet opereres med følgende ændringer i forhold til i dag:

Tabel 22 Oversigt over scenarie 4 – version 1

Skole	Før ændring	Efter ændring
Bakkehusene	0.-9. klasse	Lukket
Bavnebakkeskolen	0.-10. klasse	0.-6. klasse
Haverslev/Ravnkilde Skole	0.-6. klasse	Lukket
Karensmindeskolen	0.-9. klasse	7.-10. klasse
Skørping Skole	0.-9. klasse	0.-9. klasse
Sortebakkeskolen	0.-9. klasse	0.-9. klasse
Suldrup Skole	0.-9. klasse	0.-6. klasse
Terndrup Skole	0.-9. klasse	0.-9. klasse
Øster Hornum Skole	0.-6. klasse	0.-6. klasse

I denne version foreslås følgende skoler lukket:

- Haverslev/Ravnkilde Skole
- Bakkehusene

I den efterfølgende tabel ses den konkrete flytning af elever i denne version:

Tablet 23 Flytning af elever: Scenarie 4 – version 1

Skole	Får tilført følgende elever	Afgiver elever til
Bakkehusene		Elever fra Bakkehusene flyttes til Terndrup Skole
Bavnebakkeskolen	0.-6. klasses eleverne fra Karensmindeskolen	7.-10. klasserne flyttes til Karensmindeskolen
Haverslev/Ravnkilde Skole		0.-6. klasserne flyttes til Sortebakkeskolen
Karensmindeskolen	7.-9. klasses eleverne fra Suldrup Skole samt 7.-10. klasses eleverne fra Bavnebakkeskolen	0.-6. klasserne flyttes til Bavnebakkeskolen
Skørping Skole		
Sortebakkeskolen	0.-6. klasses eleverne fra Haverslev/Ravnkilde Skole	
Suldrup Skole		7.-9. klasserne flyttes til Karensmindeskolen
Terndrup Skole	0.-9. klasses eleverne fra Bakkehusene	
Øster Hornum Skole		

Ved en kombination af sammenlægning af

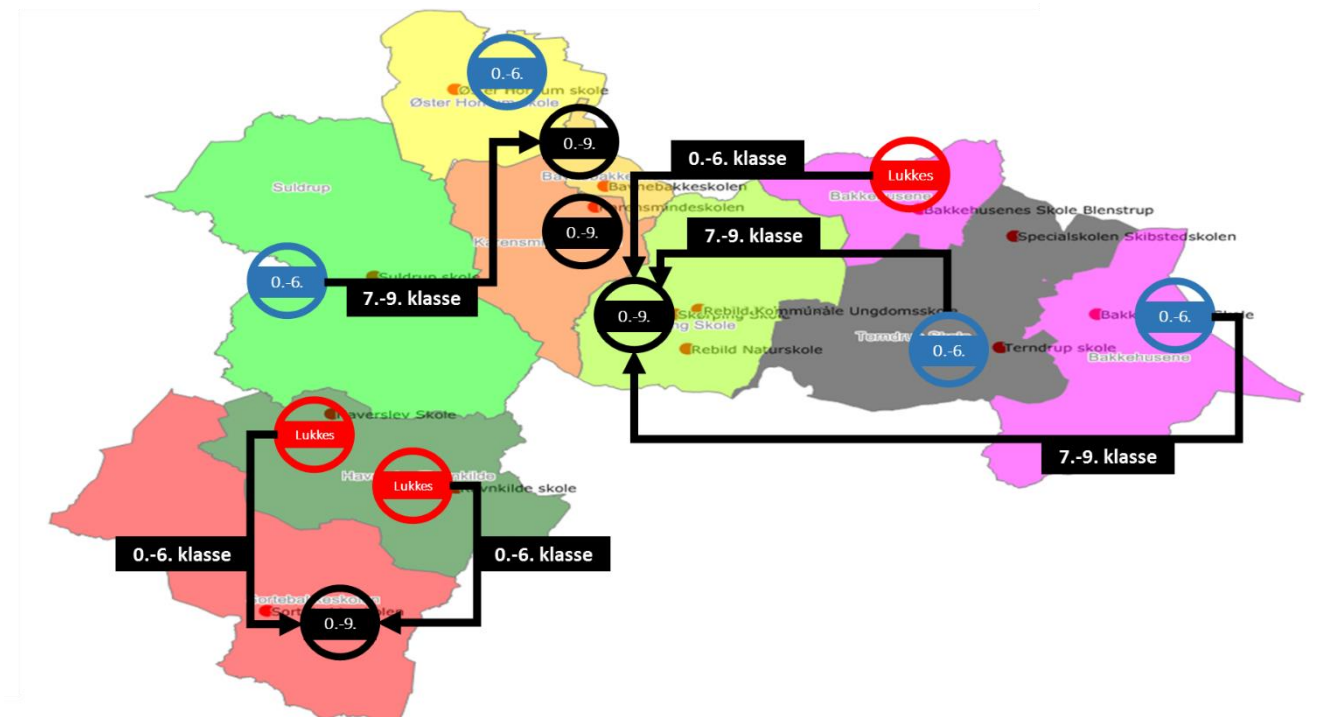
- Bakkehusene med Terndrup Skole
- Haverslev/Ravnkilde Skole med Sortebakkeskolen
- 7.-9. (og 10.) klasses eleverne fra Karensmindeskolen, Bavnebakkeskolen og Suldrup Skole på Karensmindeskolen

er der beregnet en årlig driftsmæssige frigørelse på 14-15 mio. kr. samt et behov for anlægsmæssige investeringer (engangsomkostning) i faglokaler og klasser på 13-14 mio. kr.

4.4.2 Scenarie 4: Basis- og udskolingskoler (version 2)

Den anden version af scenariet er skitseret i den efterfølgende figur:

Figur 8 Oversigt over scenarie 4 – version 2

I den første version af scenariet opereres med følgende ændringer i forhold til i dag:

Tabel 24 Oversigt over scenarie 4 – version 2

Skole	Før ændring	Efter ændring
Bakkehusene	0.-9. klasse	0.-6. klasse
Bavnebakkeskolen	0.-10. klasse	0.-10. klasse
Haverslev/Ravnkilde Skole	0.-6. klasse	Lukket
Karensminde skolen	0.-9. klasse	0.-9. klasse
Skørping Skole	0.-9. klasse	0.-9. klasse
Sortebakkeskolen	0.-9. klasse	0.-9. klasse
Suldrup Skole	0.-9. klasse	0.-6. klasse
Terndrup Skole	0.-9. klasse	0.-6. klasse
Øster Hornum Skole	0.-6. klasse	0.-6. klasse

I denne version foreslås følgende afdelinger og skoler lukket:

- Haverslev/Ravnkilde Skole
- Bakkehusenes afdeling Blenstrup

I den efterfølgende tabel ses den konkrete flytning af elever i denne version:

Tabel 25 Flytning af elever: Scenarie 4 – version 2

Skole	Får tilført følgende elever	Afgiver elever til
Bakkehusene		Elever fra Bakkehusenes afdeling Blenstrup og 7.-9. klasserne fra afdeling Bælum flyttes til Skørping Skole
Bavnebakkeskolen	7.-9. classes eleverne fra Suldrup Skole	
Haverslev/Ravnkilde Skole		0.-6. klasserne flyttes til Sortebakkeskolen
Karensmindeskolen		
Skørping Skole	Eleverne fra Bakkehusenes afdeling Blenstrup og 7.-9. classes eleverne fra Bakkehusenes afdeling Bælum samt 7.-9. classes eleverne fra Terndrup Skole	
Sortebakkeskolen	0.-6. classes eleverne fra Haverslev/Ravnkilde Skole	
Suldrup Skole		7.-9. klasserne flyttes til Bavnebakkeskolen
Terndrup Skole		7.-9. klasserne flyttes til Skørping Skole
Øster Hornum Skole		

Ved en kombination af sammenlægning af

- Bakkehusenes afdeling Blenstrup og 7.-9. classes eleverne fra Bakkehusenes afdeling Bælum med Skørping Skole
- 7.-9. classes eleverne fra Terndrup Skole med Skørping Skole
- Haverslev/Ravnkilde Skole med Sortebakkeskolen
- 7.-9. classes eleverne fra Suldrup Skole med Bavnebakkeskolen

er der beregnet en årlig driftsmæssige frigørelse på 7-8 mio. kr. samt et behov for anlægsmæssige investeringer (engangsomkostning) i faglokaler og klasser på 18-19 mio. kr.